

Структура змісту національної технологічної освіти для формування художньо-проектних предметних компетентностей з «Основ дизайну» в основній та старшій школі

Вдовченко Віктор Володимирович,
професор, доктор філософії в галузі дизайну,
старший науковий співробітник відділу технологічної освіти Інституту педагогіки
Національної академії педагогічних наук України
учитель вищої категорії, учитель-методист,
член Національної спілки дизайнерів України,
голова Міжнародного літературно-мистецького товариства “Світанкові обрії”,
керівник Світанкової школи творчості

**Дотримання дидактичного принципу наступності та перспективності
у висвітленні методології художньо-проектної освіти для
навчального предмету «Дизайн та технології» у загальноосвітній школі
Теми виступів Вдовченко В.В. на веб-конференції: 30 08 2016, 30 08 2017, 30 08 2018**

1. Тема виступу Вдовченко В.В. на веб-конференції 30 08 **2016**:
“Дидактика технологічної освіти та методика трудового навчання (технічні види праці, основна та старша школа)”.
2. Тема виступу Вдовченко В.В. на веб-конференції 30 08 **2017**:
“Новітня педагогічна технологія розвивального навчання в освітній галузі «Технології» для сучасної методики викладання трудового навчання в 5-9-х, технології в 10-11-х класах”
Надруковано: Вдовченко В.В. Новітня педагогічна технологія розвивального навчання в освітній галузі «Технології» для сучасної методики викладання трудового навчання в 5-9-х, 10-11-х класах. С. 56-61.
Технологічна освіта : методичні рекомендації МОН України ТЗ8 щодо організації навчального процесу в 2017/2018 навчальному році; оновлені на компетентнісній основі навчальні програми для 5-9-х класів ЗНЗ; методичні коментарі провідних науковців щодо впровадження ідей Нової української школи. — К.: УОВЦ «Оріон», 2017.— 64 с.
3. Тема виступу Вдовченко В.В. на веб-конференції 30 08 **2018**:
“Структура змісту національної технологічної освіти для формування художньо-проектних предметних компетентностей з «Основ дизайну» в основній та старшій школі.

Зміст слайд-презентації /початок/

1. Дотримання дидактичного принципу наступності та перспективності у висвітленні методології художньо-проектної освіти для навчального предмету «Дизайн та технології» у загальноосвітній школі. Теми виступів Вдовченко В.В. на веб-конференції: 30 08 2016, 30 08 2017, 30 08 2018
2. Тема та зміст виступу Вдовченко В.В. на веб-конференції 30 08 2016: «Дидактика технологічної освіти та методика трудового навчання (технічні види праці, основна та старша школа)»
3. Тема та зміст виступу Вдовченко В.В. на веб-конференції 30 08 2018: «Новітня педагогічна технологія розвивального навчання в освітній галузі «Технології» для сучасної методики викладання трудового навчання в 5-9-х, технології в 10-11-х класах»
4. Вдовченко В.В. Новітня педагогічна технологія розвивального навчання в освітній галузі «Технології» для сучасної методики викладання трудового навчання в 5-9-х, 10-11-х класах. С. 56-61.
5. Етапи розробки художньо-проектної складової змісту національної технологічної освіти («Основи дизайну» в основній та старшій школі) проф. Вдовченко В.В.
6. I етап, 1993-2000 (методичний, в педагогічній практиці). *Передумови художньо-проектної діяльності в інтеграції змісту навчальних предметів*
7. II етап, 2000-2006 (науковий, фундаментальні та прикладні дослідження, дидактика технічного та художнього проектування, дизайн-освіта). *Розробка, експериментування, схвалення та затвердження на національному рівні навчальних програм «Трудове навчання» 1-2 кл. (2001), 3-4 кл. (2003), 1-4 кл. (2006), «Основи дизайну» для 5-9, 10-11(12)*
8. II етап, 2008-2010 (науковий, фундаментальні та прикладні дослідження, дидактика технічного та художнього проектування, дизайн-освіта). *Розробка, експериментування, схвалення та затвердження на національному рівні навчальних програм «Основи дизайну» для 5-9, 10-11(12), «Технічне проектування» для 10-11 (12) кл.)*
9. Відзначення результативності педагогічних досліджень змісту дизайн-освіти, художньо-проектної освіти: 2000-2001, 2002-2008, 2009-2011, 2012-2014, 2015-2017, 2018) з формування (до 2010) – художньо-проектних навичок, а з 2010 – формування художньо-проектних предметних компетентностей з основ дизайну в проектно-технологічній навчальній діяльності. за лонгітудним методом на всіх етапах навчання у профільній школі
10. Наступність і перспективність у навчально-методичних комплексах з освітньої галузі «технологія» (основна та старша школа) (за проф. Вдовченко В.В., 2015)
11. Методичний апарат підручників технологічного профілю «Основи дизайну» для 10-11 класів подано в таких рубриках (проф. Вдовченко В.В., НАПН України, Інститут реклами, НАКККІМ)
12. Дотримання дидактичних принципів наступності та перспективності у розробці змісту художньо-проектної складової технологічної освіти 1-4, 5-9, 10-11 кл.
13. Загальний тематичний план. «Трудове навчання: основи дизайну» (5-9 кл.) для ЗНЗ нового типу: ліцеїв, гімназій, коледжів. Автори: Вдовченко В.В., Тименко В.П.
14. II етап, 2005-2007 (науковий, фундаментальні та прикладні дослідження, дидактика технічного та художнього проектування, дизайн-освіта). *Розробка, експериментування, схвалення та затвердження на національному рівні навчальних програм окремих видів дизайну для 10-11 кл.*
15. II етап, 2014. Формування понять з художнього та технічного проектування (за проектно-технологічною системою неперервної технологічної освіти професора Вдовченка В.В.)
16. III етап, 2015-2018 (науковий, методологічний, фундаментальні дослідження, художньо-проектна освіта). *Розробка та реалізація змісту художньо-проектної складової технологічної освіти.*
17. Приклад системного дослідження дизайну середовища (інтер'єру) в зарубіжних джерелах. Процес 3000-літнього розвитку мебелі для сидіння Кес Д. Стили мебели. Изд-во: Академии наук Венгрии, Будапешт.: 1981. – 298 с., С. 237-238. 18. III етап, 2015-2018 (науковий, методологічний, фундаментальні дослідження, художньо-проектна освіта). *Розробка та реалізація змісту художньо-проектної складової технологічної освіти.*
19. Авторська педагогічна технологія розвивального навчання проф. Вдовченка В.В. в освітній галузі «Технології». Статті, тези
20. Авторська педагогічна технологія розвивального навчання проф. Вдовченка В.В. в освітній галузі «Технології». Календарно-тематичні плани: початкова, основна школа. Методичні рекомендації, монографії (в співавторстві)
21. Авторська методика проф. В. Вдовченка формування художньо-проектних предметних компетентностей з «Основ дизайну» за лонгітудним методом у профільній школі
22. Теоретико-методологічна основа для авторської методики (проведені автором педагогічні дослідження: 2000-2001, 2002-2008, 2009-2011, 2012-2014, 2015-2017, 2018) з формування (до 2010) – художньо-проектних навичок, а з 2010 – формування художньо-проектних предметних компетентностей з ОД за лонгітудним методом на всіх етапах навчання у профільній школі в проектно-технологічній навчальній діяльності

Зміст слайд-презентації /закінчення/

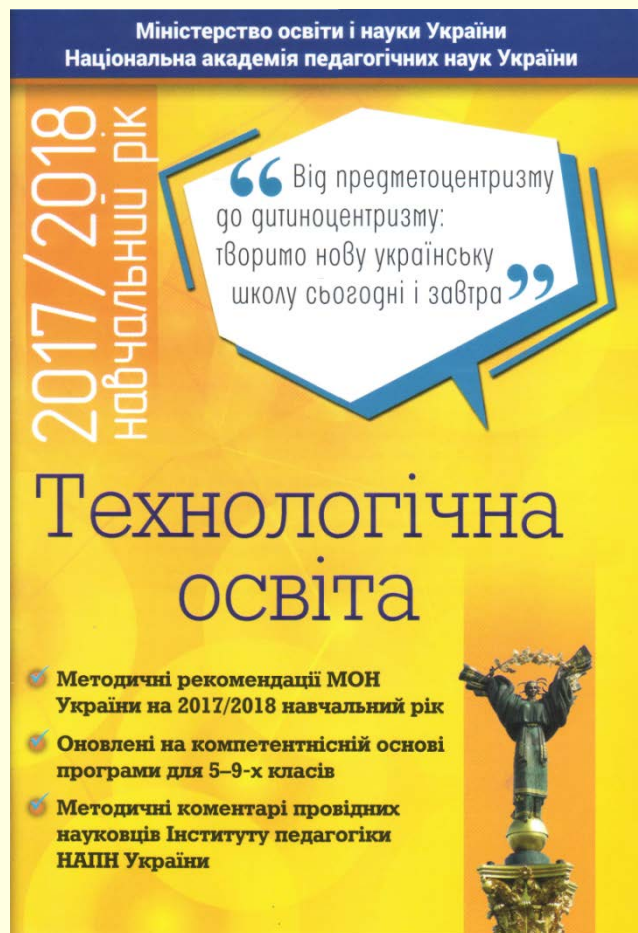
23. Навчальні програми 10-11 класів Технології. Профільний рівень. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>. Чинні з 1 вересня 2018 року
24. ОСНОВИ ДИЗАЙНУ. Вдовченко В.В. Технології. Профільний рівень. 10–11 класи. Спеціалізація «Основи дизайну». Навчальна програма закладів загальної середньої освіти. – К., 2017. – 33 с.
25. Вдовченко В.В. та ін. Навчальна програма «Трудове навчання: основи дизайну» для загальноосв. навч. закладів нового типу: ліцеїв, гімназій, коледжів (5-9 класи). Рекомендовано МОН України (№1/11-3179 від 25.07.2008 р.) // Трудова підгот. в закладах освіти. – 2010. – №9, 10, 11-12.
26. Вдовченко В.В. та ін. Основи дизайну: Програма профільн. навч. для загальноосв. навчальних закладів з трудового навчання у 10–12 кл. Наказ МОН № 122 від 22.02.2008 Про надання навч. прог. грифу «Затверджено МОН України» // Освіта і управління. 2008., Том 11., число 1. – С. 116–149. (10 кл.); Освіта і управління. 2008., – Т. 11., Ч. 2–3. – С. 89–122. (11–12 кл.).
27. ТЕХНІЧНЕ ПРОЕКТУВАННЯ. Тарара А.М., Вдовченко В.В. Технології. Профільний рівень. 10–11 класи. Спеціалізація «Технічне проектування». Навчальна програма закладів загальної середньої освіти. – К., 2017. – 27 с.
28. Проект комплексно обладнаної шкільної майстерні для проведення занять з "Оснoв дизайну". Дизайн інтер'єру промислового цеху конвеєрного типу із зоною для відпочинку
29. Креслярські пристрої для художнього та технічного проектування
30. Художнє та технічне проектування
31. КУЛІНАРІЯ. Вдовченко В.В., Покришова В.Б. Технології. Профільний рівень. 10–11 класи. Спеціалізація «Кулінарія». Навчальна програма закладів загальної середньої освіти. – К., 2017. – 39 с.
32. КУЛІНАРІЯ: 2008-2017. Навчальна програма для 11 (12)-річної школи. Технології. 10-11(12) класи. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Спеціалізація „Кулінарія“. Технологічний напрям. Технологічний профіль.
33. Реалізація авторської методики проф. В. Вдовченка з формування художньо-проектних предметних компетентностей з «Оснoв дизайну».
- План-конспект уроку з технології за спеціалізацією «Основи дизайну», 11 клас. Тема уроку: 4.1. Дизайн як вид проектно-прогностичної діяльності /початок/
34. Реалізація авторської методики проф. В. Вдовченка з формування художньо-проектних предметних компетентностей з «Оснoв дизайну».
- План-конспект уроку з технології за спеціалізацією «Основи дизайну», 11 клас. Тема уроку: 4.1. Дизайн як вид проектно-прогностичної діяльності /закінчення/
35. Підвищення кваліфікації для реалізації авторської методики проф. В. Вдовченка з формування художньо-проектних предметних компетентностей з «Оснoв дизайну».
36. Психологія творчості. Застосування зарубіжного педагогічного досвіду авторської методики проф. В. Вдовченка з формування художньо-проектних предметних компетентностей з «Оснoв дизайну». ЛЮДИ, КОТОРЫМИ ВОСХИЩАЛСЯ СТИВ ДЖОБС. Какими людьми восхищался Стив Джобс? Кто был его кумиром, с кем он мечтал встретиться и поговорить «по душам»?
37. Психологічні основи авторської методики проф. В. Вдовченка з формування художньо-проектних предметних компетентностей з «Оснoв дизайну»
- Киричук В. О., Єнотаєва Л. Є., Вдовченко В. В., Вдовченко З. В. Методи діагностування та розвитку творчої та інтелектуальної обдарованості дітей : Методичний посібник. – К.: Інформаційні системи, 2009. – 100 с.
38. Психологічні основи авторської методики проф. В. Вдовченка з формування художньо-проектних предметних компетентностей з «Оснoв дизайну». Раннє виявлення художньо-проектної обдарованості
- Пятилетний малыш стал самым юным в мире ИТ-специалистом. Мальчик очень заинтересовался компьютерами в возрасте трех лет.
39. Дидактичні принципи художньо-проектної освіти для освітньої галузі «Технології», 1-4, 5-9, 10-11 класи (за проф. Вдовченко В.В., 2010)
40. Педагогічний дизайн. Тьютор - визначення, обов'язки, завдання в підготовці та проведенні майстер-класів за педагогічною технологією розвивального навчання проф. Вдовченка В.В., 2010
41. Відмінності та особливості професійного і навчального проектування за проф. Вдовченко В.В., 2001
42. Структура навчального проекту для 5-9, 10-11 класів, за проф. Вдовченко В.В., 2006

2. Тема та зміст виступу Вдовченко В.В. на веб-конференції 30 08 2016: “Дидактика технологічної освіти та методика трудового навчання (технічні види праці, основна та старша школа)”

1. Основи педагогічної технології розвивального навчання в освітній галузі «Технології»
2. Методичні рекомендації для підготовки уроків (занять) з трудового навчання у 5-9, 10-11 класах за педагогічною технологією розвивального навчання.
3. Підготовка до уроків (занять) за видами методичної діяльності вчителя.
4. Методичні поради для розробки уроку (заняття) з трудового навчання у 5-9 класах, з технології у 10-11 класах
5. Структури основних типів уроків (занять)
6. Зразки структури оформлення план-конспекту уроку (заняття).
7. Підготовка вчителя трудового навчання (технології) за різними типами уроків (занять) з трудового навчання у 5-9 класах, технології у 10-11 класах
8. Відмінності та особливості професійного і навчального проектування.
9. Структура навчального проекту для 5-9, 10-11 класів.
10. Схема розподілу навчального матеріалу (технічні види праці)
11. Перелік варіативних модулів для 5-6, 7-8, 9 класів (технічні види праці) за чинною програмою
12. Тематичне планування. 5-9 класи (технічні види праці)
13. Зразок тексту для оформлення титульної сторінки календарно-тематичного плану
14. Зразок розділу календарно-тематичного планування. 6 клас. Технічні види праці.
15. Зразок план-конспекту з технології, 10 клас

3. Тема та зміст виступу Вдовченко В.В. на веб-конференції 30 08 2018: “Новітня педагогічна технологія розвивального навчання в освітній галузі «Технології» для сучасної методики викладання трудового навчання в 5-9-х, технології в 10-11-х класах”

1. Основні положення педагогічної технології розвивального навчання проф. Вдовченка В.В. в освітній галузі «Технології».
2. Методичні установки для підготовки уроків (занять) з трудового навчання у 5-9 класах, технології у 10-11 класах за педагогічною технологією розвивального навчання проф. Вдовченка В.В.
3. Підготовка до уроків (занять) за видами методичної діяльності вчителя.
4. Методичні поради для розробки уроку (заняття) з трудового навчання у 5-9 класах, з технології у 10-11 класах
5. Структури основних типів уроків (занять) з трудового навчання у 5-9 класах, з технології у 10-11 класах
6. Види діяльності учителя за структурою уроку, відповідно до обраного вчителем типу уроку /початок/
7. Види діяльності учителя за структурою уроку, відповідно до обраного вчителем типу уроку /закінчення/
8. Підготовка вчителя трудового навчання (технології) за різними типами уроків (занять) з трудового навчання у 5-9 кл., технології у 10-11 кл.
9. Відмінності та особливості професійного і навчального проектування.
10. Структура навчального проекту для 5-9, 10-11 класів.

Технологічна освіта : методичні рекомендації МОН України ТЗ8 щодо організації навчального процесу в 2017/2018 навчальному році; оновлені на компетентнісній основі навчальні програми для 5-9-х класів ЗНЗ; методичні коментарі провідних науковців щодо впровадження ідей Нової української школи. — К.: УОВЦ «Оріон», 2017.— 64 с.

Вдовченко В.В. Новітня педагогічна технологія розвивального навчання в освітній галузі «Технології» для сучасної методики викладання трудового навчання в 5-9-х, 10-11-х класах. С. 56-61.

5. Етапи розробки художньо-проектної складової змісту національної технологічної освіти («Основи дизайну» в основній та старшій школі) проф. Вдовченком В.В.

Вдовченко В.В.,
вчитель вищої категорії
трудового навчання, креслення
та образотворчого мистецтва,
вчитель-методист,
старший викладач Черкаського
інституту післядипломної освіти
педагогічних працівників.

Обґрунтоване введення методології художньо-проектної освіти для НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТУ «ДИЗАЙН ТА ТЕХНОЛОГІЇ»

(фундаментальні та прикладні наукові дослідження з дизайну,
методичні розробки)

I етап, 1993-2000

(методичний, в педагогічній практиці).

Передумови художньо-проектної діяльності в інтеграції змісту навчальних предметів

II етап, 2000-2014

(науковий, фундаментальні та прикладні дослідження, дидактика
технічного та художнього проектування, дизайн-освіта).

*Розробка, експериментування, схвалення та затвердження на національному
рівні навчальних програм «Трудове навчання» 1-2 кл. (2001), 3-4 кл. (2003),
1-4 кл. (2006), «Основи дизайну» для 5-9, 10-11(12), «Технічне
проектування» для 10-11 (12) кл.)*

III етап, 2015-2018

(науковий, методологічний, фундаментальні дослідження,
художньо-проектна освіта)

*Розробка та реалізація змісту художньо-проектної складової технологічної
освіти.*

Окрім означених вище системних методичних, фундаментальних та прикладних досліджень з
дизайну Вдовченка В.В. – в Україні не проводились.

Окремі дисертаційні дослідження з дизайну інших авторів розкрили вузькі методичні проблеми, які не
вплинули на формування структури змісту та методології художньо-проектної (у 2000-2014 –
дизайн освіти) складової технологічної освіти в Україні.

Прапор м. Черкаси

Логотип Українського науково-
дослідного Інституту педагогіки

Логотип Інституту педагогіки
НАПН України

6. I етап, 1993-2000 (методичний, в педагогічній практиці). Передумови художньо-проектної діяльності в інтеграції змісту навчальних предметів

Вдовченко В.В., вчитель вищої категорії, трудового навчання, креслення та образотворчого мистецтва, вчитель-методист, старший викладач Черкаського інституту післядипломної освіти педагогічних працівників.

Спеціалізована школа №17, м. Черкаси

Обґрунтоване введення методології художньо-проектної освіти для НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТУ «ДИЗАЙН ТА ТЕХНОЛОГІЇ»

I етап, 1993-2000 (методичний, в педагогічній практиці).

Передумови навчальної художньо-проектної діяльності в інтеграції змісту навчальних предметів

1 - в 1993 році в ЗОШ №17 м. Черкаси було введено інтегрування трьох предметів в початковій та основній школі:

- «Образотворче мистецтво» – художнє образотворення;
- «Креслення» – переведення в графічну документацію проектний задум;
- «Трудове навчання» – виготовлення проекту в матеріалі – макет, модель, реальний практичний предмет застосування.

2 - 1995 рік – передовий педагогічний досвід інтеграції Вдовченком В.В. навчальних предметів - «Образотворче мистецтво», «Креслення», «Трудове навчання» у формі авторської методичної системи було узагальнено, схвалено на обласному рівні.

За результатами серії семінарів-практикумів на базі Черкаського інституту післядипломної освіти педагогічних працівників та методичного кабінету міського відділу освіти м. Черкаси було присвоєно вищу категорію вчителя трудового навчання, креслення та образотворчого мистецтва і звання вчителя-методиста.

3 - 1995-2000 рік – поширення передового педагогічного досвіду на постійно діючих курсах підвищення кваліфікації вчителів образотворчого мистецтва, креслення, трудового навчання. Старший викладач Вдовченко В.В.

4 - у 2000 році з педагогічного інституту ім. Б.Хмельницького м. Черкаси рекомендовано на роботу в Інститут педагогіки АПН України.

8. II етап, 2008-2010 (науковий, фундаментальні та прикладні дослідження дидактика технічного та художнього проектування, дизайн-освіта). Розробка, експериментування, схвалення та затвердження на національному рівні навчальних програм «Основи дизайну» для 5-9, 10-11(12), «Технічне проектування» для 10-11 (12) кл.)

Вдовченко В.В., доцент, доктор філософії в галузі дизайну, старший науковий співробітник відділу технологічної освіти Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України, вчитель вищої категорії, трудового навчання, креслення та образотворчого мистецтва, вчитель-методист

6 - 2008 рік – Гриф МОН на програми: «Основи дизайну» для 5-9, 10-11 класів у другій редакції.

Вдовченко В.В. та ін. Навчальна програма «Трудове навчання: основи дизайну» для загальноосв. навч. закладів нового типу: ліцеїв, гімназій, коледжів (5-9 класи). Рекомендовано МОН України (№1/11-3179 від 25.07.2008 р.) // Трудова підгот. в закладах освіти. – 2010. – №9. – С.13–34 Тематичний план 5-9 кл. Програма 5 кл.

Вдовченко В.В. та ін. Навчальна програма «Трудове навчання: основи дизайну» для загальноосв. навч. закладів нового типу: ліцеїв, гімназій, коледжів (5-9 класи). Рекомендовано МОН України (№1/11-3179 від 25.07.2008 р.) // Трудова підгот. в закладах освіти. – 2010. – №10. – С.29–48. Програма 6-7 кл.

Вдовченко В.В. та ін. Навчальна програма «Трудове навчання: основи дизайну» для загальноосв. навч. закладів нового типу: ліцеїв, гімназій, коледжів (5-9 класи). Рекомендовано МОН України (№1/11-3179 від 25.07.2008 р.) // Трудова підгот. в закладах освіти. – 2010. – №11–12. – С.11–30. Програма 8-9 кл.

Вдовченко В.В. та ін. Трудове навчання: основи дизайну: Навчальна програма для учнів 5-9 класів. – К.: Інформаційні системи, 2009. – 156 с.

Вдовченко В.В. та ін. Основи дизайну: Програма профільн. навч. для загальноосв. навчальних закладів з трудового навчання у 10–12 кл. Наказ МОН № 122 від 22.02.2008 Про надання навч. прог. грифу «Затверджено МОН України» // Освіта і управління. 2008., Том 11., число 1. – С. 116–149. (10 кл.).

Вдовченко В.В. та ін. Основи дизайну: Програма профільн. навч. для загальноосв. навч. закладів з трудового навчання у 10–12 класах. Наказ МОН № 122 від 22.02.2008 Про надання навчальним програмам грифу «Затверджено МОН України» // Освіта і управління. 2008., – Т. 11., Ч. 2–3. – С. 89–122. (11–12 кл.).

7 - 2010 рік – Гриф МОН на програми та підручник: «Основи дизайну» для 10-11 (12) класів у третій редакції;

Вдовченко В.В. та ін. Проект Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти. Освітня галузь «Технології» // Проект Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти: офіц. вид. – К., 2010. – С.67–70.

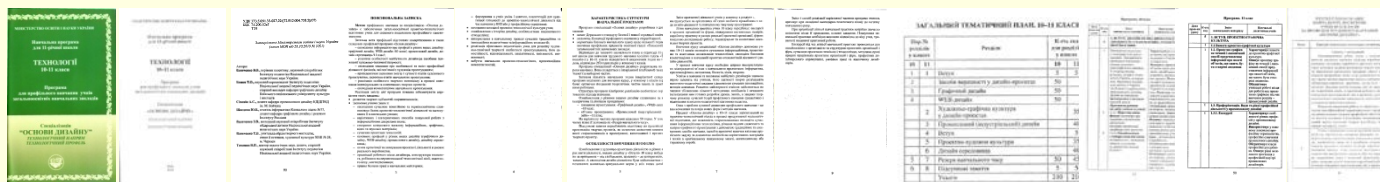
Вдовченко В.В. та ін. Навч. програма для 11-річн. школи. Технології. 10-11 кл.: Прогр. для профільн. навч. учнів загальноосв. навч. закладів. Спеціалізація «Основи дизайну». Технологічний напрям. Технологічний профіль. Наказ МОН № 1021 від 28.10.2010. Про надання навч. прог. грифу «Затверджено МОН України». – К., 2010. – 96 с.

Вдовченко В.В. (кер. авт. кол.) та ін. Основи дизайну: підручник для 10 кл. загальноосв. навч. закл. Профільн. рівень. [за ред. В.В. Вдовченка] – К.: Педагогічна думка, 2010. – 304 с.: іл. <https://ru.calameo.com/read/0052673525a0e0f0a29e5>

Вдовченко В.В. Технології. Профільний рівень. 10–11 класи. Спеціалізація «Основи дизайну». Навчальна програма закладів загальної середньої освіти. – К., 2017. – 33 с.

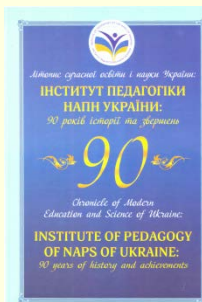
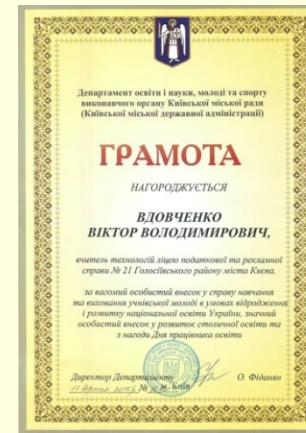
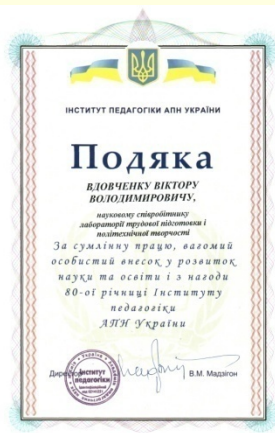
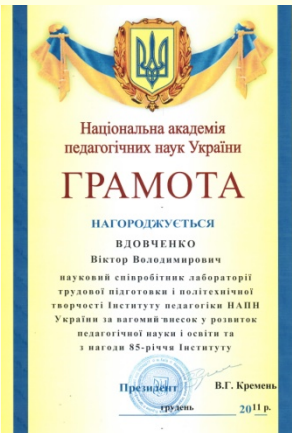
Художнє та технічне проектування для 10-11(12) класів є основою для новітнього предмету «ДИЗАЙН ТА ТЕХНОЛОГІЇ» освітньої галузі «Технології». Знаннєвий підхід.

Вдовченко В.В.
(кер. авт. кол.) та ін.
Основи дизайну:
підручник для
10 кл. загальноосв.
навч. закл.
Профільн. рівень.
[за ред.
В.В. Вдовченка] –
К.: Педагогічна
думка, 2010. –
304 с.: іл

Вдовченко В.В. та ін. Навч. програма для 11-річн. школи. Технології. 10-11 кл.: Прогр. для профільн. навч. учнів загальноосв. навч. закладів. Спеціалізація «Основи дизайну». Технологічний напрям. Технологічний профіль. Наказ МОН № 1021 від 28.10.2010. Про надання навч. прог. грифу «Затверджено МОН України». – К., 2010. – 96 с.

9. Відзначення результативності педагогічних досліджень змісту дизайн-освіти, художньо-проектної освіти: 2000-2001, 2002-2008, 2009-2011, 2012-2014, 2015-2017, 2018) з формування (до 2010) – художньо-проектних навичок, а з 2010 – формування художньо-проектних предметних компетентностей з основ дизайну в проектно-технологічній навчальній діяльності. за лонгітудним методом на всіх етапах навчання у профільній школі

Вдовченко Віктор Володимирович доктор філософії в галузі дизайну, старший науковий співробітник відділу, працює в ньому з 2000 року, вчитель-методист. Його напрям діяльності – неперервна система дизайн-освіти у загальноосвітній школі, художньо-проектна творчість в технологічній освіті загальноосвітньої та вищої школи. У навчальний процес ним (у співавторстві) введено декілька нових предметів («Основи дизайну», «Кулінарія»). Має 109 наукових праць.

Vdovchenko Viktor Volodymyrovych is doctor of philosophy in the field of design, senior researcher of the Department and has been working at it since 2000, teacher-methodologist. His direction of scientific activity is the continuous system of design education in the secondary school, art and design creativity in the technology education of secondary and higher school. He introduced (as co-author) several new subjects («Fundamentals of design», «Gastronomy») to the learning process. He has 109 scientific papers.

10. Наступність та перспективність у навчально-методичних комплектах з освітньої галузі «технологія» (основна та старша школа) (за проф. Вдовченко В.В., 2015)

НАСТУПНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВНІСТЬ СТРУКТУРИ ЗМІСТУ У НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ КОМПЛЕКТАХ З ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «ТЕХНОЛОГІЇ» (основна та старша школа) (за проф. Вдовченко В.В., 2015)										
Рівні художньо- проектної освіти	К Л А С и	Назва предметів освітньої галузі «Технологія»	Розділи та предмети, в яких розкривається проектно-технологічна діяльність учнів за напрямками							
			Вступ	«Природа»	«Техніка»	«Сфера обслуговування»	«Знаки інформації»	«Художнє довкілля»	Творчий проект	Підсумкові заняття
Основна художньо- проектна освіта	5-9	«Основи дизайну» (авт. Вдовченко В.В. та ін.)	Вступ	Ландшафтний дизайн	Промисловий дизайн	Дизайн одягу	Графічний дизайн	Дизайн середовища	У розділах	Підсумкові заняття
Профільна художньо- проектна освіта	10- 11 (12)	«Основи дизайну» (авт. Вдовченко В.В. та ін.)	Вступ	Ландшафтний дизайн	Промисловий дизайн	Дизайн одягу	Графічний дизайн	Дизайн середовища	У розділах	Підсумкові заняття
		Назви предметів Технологічний профіль «Основи дизайну» (авт. Вдовченко В.В.)	Вступ	Ландшафтний дизайн (авт. Вдовченко В.В. та ін.)	Промисловий дизайн (авт. Вдовченко В.В. та ін.)	Дизайн одягу (авт. Вдовченко В.В. та ін.)	Графічний дизайн (авт. Вдовченко В.В. та ін.) Інтегрований курс «Інформатики», «Технології», «Web-дизайн» (авт. Вдовченко В.В. та ін.)	Дизайн середовища (авт. Вдовченко В.В. та ін.)	Окремим розділом 20 годин	Підсумкові заняття

11. Методичний апарат підручників технологічного профілю «Основи дизайну» для 10-11 класів подано в таких рубриках (проф. Вдовченко В.В., НАПН України, Інститут реклами, НАКККиМ)

Вдовченко В.В. (кер. авт. кол.) та ін. Основи дизайну: підручник для 10 кл. загальноосв. навч. закл. Профільн. рівень. [за ред. В.В. Вдовченка] – К.: Педагогічна думка, 2010. – 304 с.: іл

Назва рубрики	Опис змісту і обсяг методичного апарату підручників
Основні навчальні розділи	
1. Актуалізуючий і мотивуючий блок запитань	Запитання на актуалізацію і мотивацію, що базуються на раніше вивченому навчальному матеріалі, життєвому досвіді (0,5 стор.).
2. § (№). (Назва параграфу)	Коротка, але вичерпна технічна інформація за темою параграфу. Візуальний матеріал, що ілюструє теоретичні положення і слугує прикладом варіативності наведених аргументів (2-3 стор.).
3. Світ професій	Професіограма або професійно-кваліфікаційна характеристика. Візуальний матеріал з професійної діяльності (1-1,5 стор.).
4. Контрольні запитання	Контрольні запитання для перевірки власних навчальних досягнень за темою заняття за тематикою параграфу (0,5-1 стор.).
5. Перелік основних понять та термінів	Перелік основних понять та термінів, наведених у навчальному матеріалі параграфу та у словнику-довіднику підручника (0,5 стор.).
6. Практична робота.	Закріплення в процесі навчально-тренувальних вправ проектних та технологічних переходів, процесів (1-1,5 стор.).
7. Творчі завдання	Творчі завдання для закріплення навчального матеріалу теми заняття (0,5-1 стор.).
8. Рекомендована література	Рекомендована література для поглибленого вивчення тематики параграфу (0,5-1 стор.).
9. Словник-довідник	Понятійно-термінологічний апарат для засвоєння матеріалу параграфу, а також для поглибленого вивчення тематики параграфу. Довідкова інформація для поглибленого вивчення. Цікаві приклади за темою параграфу (0,5-1 стор.).
10. Підсумкове заняття з розділу	Тематичне оцінювання під час підсумкового заняття з розділу "_____". Контрольні запитання та завдання. Тести (1 стор.). Підготовка до презентації творчих робіт з розділу (1 стор.). Презентація творчих робіт з розділу (1 стор.).
11. Додатки	Додаткова словесна та ілюстративна інформація для більш повного розкриття означеного матеріалу параграфу (до 10-13 стор.).
12. Зведений список	Зведений список основних та додаткових використаних та рекомендованих поліграфічних і електронних джерел (до 2-3 стор.).

12. Дотримання дидактичних принципів наступності та перспективності у розробці змісту художньо-проектної складової технологічної освіти 1-4, 5-9, 10-11 кл.

Орієнтовний тематичний план за навчальною програмою «Трудове навчання» (1-4 кл.) для ЗНЗ
Автори: В. Тименко, Л. Денисенко, В. Вдовченко

№ з/п	Назва модулів і тем	Кіл-сть годин по кл.			
		1	2	3	4
1.	Вступ	4	2	2	2
2.	Людина і природа	12	6	6	6
	Світ професій типу «людина – природа»				
	Робота з рослинними матеріалами				
	Робота з глиною (або пластиліном)				
	Догляд за кімнатними квітами				
	Узагальнююча практична робота				
3.	Я сам та інші люди	18	9	9	9
	Світ професій «людина – людина»				
	Побутова праця				
	Культура зовнішнього вигляду людини. Робота з папером, нитками і тканинами				
	Подарунки та сувеніри до свят. Робота з папером, нитками і тканинами				
	Узагальнююча практична робота				
4.	Людина і знаки інформації	10	5	5	5
	Світ професій «людина – знакові системи				
	Умовні знаки передачі інформації. Робота з картоном і матеріалами хімічного походження				
	Узагальнююча практична робота				
5.	Людина і техніка	12	6	6	6
	Світ професій «людина – техніка»				
	Технічні конструкції. Робота з різними матеріалами				
	Робота з технічним конструктором і різними матеріалами				
	Робота з будівельним конструктором і різними матеріалами				
	Узагальнююча практична робота				
6.	Людина і художнє довкілля	14	7	7	7
	Світ професій «людина – художні образи»				
	Художні техніки декоративного і ужиткового мистецтва				
	Макетування архітектурних форм				
	Художнє конструювання предметів побуту				
	Елементи паркового мистецтва				
	Узагальнююча практична робота				
	Всього	70	35	35	35

13. Загальний тематичний план. «Трудове навчання: основи дизайну» (5-9 кл.) для ЗНЗ нового типу: ліцеїв, гімназій, коледжів. Автори: Вдовченко В.В., Тименко В.П.

Загальний тематичний план.
«Трудове навчання: основи дизайну» (5-9 кл.) для ЗНЗ нового типу: ліцеїв, гімназій, коледжів.
Автори: Вдовченко В.В., Тименко В.П.

№ з/п	Розділи	Кількість годин для розділів у класах				
		5	6	7	8	9
	Основна частина. Сучасний дизайн і макетні технології	26	26	52	52	26
1	Вступ	2	2	4	4	2
2	Реалістичний тип професії	8	8	16	16	8
3	Інтелектуальний і конвенціальний типи професій	4	4	8	8	4
4	Соціальний тип професій	4	4	8	8	4
5	Професії художнього виробництва	4	4	8	8	4
6	Резерв часу	3	3	6	6	3
7	Підсумкове заняття	1	1	2	2	1
	Варіативна частина. Етнодизайн	9	9	18	18	9
1	Вступ	1	1	2	2	1
2	Ландшафтний і промисловий дизайн	1	1	2	2	1
3	Дизайн костюма	1	1	2	2	1
4	Графічний дизайн. WEB-дизайн	1	1	2	2	1
5	Протодизайн - декоративно-ужиткове мистецтво. Дизайн середовища	1	1	2	2	1
6	Резерв часу	3	3	6	6	3
7	Підсумкове заняття за рік	1	1	2	2	1
	Всього за рік	35	35	70	70	35

2008 рік. Гриф МОН на програми: «Основи дизайну» для 5-9 класів у другій редакції.

Вдовченко В.В. та ін. Навчальна програма «Трудове навчання: основи дизайну» для загальноосв. навч. закладів нового типу: ліцеїв, гімназій, коледжів (5-9 класи). Рекомендовано МОН України (№1/11-3179 від 25.07.2008 р.) // Трудова підгот. в закладах освіти. – 2010. – №9. – С.13–34 Тематичний план 5-9 кл. Програма 5 кл.

Вдовченко В.В. та ін. Навчальна програма «Трудове навчання: основи дизайну» для загальноосв. навч. закладів нового типу: ліцеїв, гімназій, коледжів (5-9 класи). Рекомендовано МОН України (№1/11-3179 від 25.07.2008 р.) // Трудова підгот. в закладах освіти. – 2010. – №10. – С.29–48. Програма 6-7 кл.

Вдовченко В.В. та ін. Навчальна програма «Трудове навчання: основи дизайну» для загальноосв. навч. закладів нового типу: ліцеїв, гімназій, коледжів (5-9 класи). Рекомендовано МОН України (№1/11-3179 від 25.07.2008 р.) // Трудова підгот. в закладах освіти. – 2010. – №11–12. – С.11–30. Програма 8-9 кл.

Вдовченко В.В. та ін. Трудове навчання: основи дизайну: Навчальна програма для учнів 5-9 класів. – К.: Інформаційні системи, 2009. – 156 с.

**14. II етап, 2005-2007 (науковий, фундаментальні та прикладні дослідження, дидактика технічного та художнього проектування, дизайн-освіта).
Розробка, експериментування, схвалення та затвердження на національному рівні навчальних програм окремих видів дизайну для 10-11 кл.**

Обґрунтоване введення методології художньо-проектної освіти для НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТУ «ДИЗАЙН ТА ТЕХНОЛОГІЇ»

II етап, 2000-2014 (науковий, фундаментальні та прикладні дослідження, дидактика технічного та художнього проектування, дизайн-освіта).

Розробка, експериментування, схвалення та затвердження на національному рівні навчальних програм окремих видів дизайну для 10-11 кл.

8 – Навчальні програми для профільного навчання учнів 10-11 кл. з окремих видів дизайну загальноосвітніх навчальних закладів, ліцеїв, гімназій

Графічний дизайн: Вдовченко В.В. та ін. **Графічний дизайн:** профільна програма для 10–11 класів // Сільська школа України 2005. – № 11(121), – С. 18–32.

Вдовченко В.В. та ін. Програма профільного навчання для загальноосв. навч. закладів з трудового навчання у 10–11 кл. **«Графічний дизайн»** // «Освіта і управління». – 2007. – Т.10., Ч. 1. – С. 129–160.

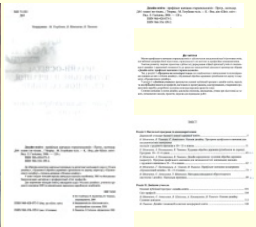
Промисловий дизайн: Вдовченко В.В. та ін. **Промисловий дизайн.** Програма для 10–11 кл. Профільне навчання // Сільська школа України. 2004. № 31 (103). – С. 10–20.

Дизайн середовища: Вдовченко В.В., Коноваленко А.М. та ін. **Обробка деревини і дизайн середовища (маркетрі)** 10–11 кл. Профільна програма // Сільська школа України. 2004., № 34 (106), – С. 12–21.

Вдовченко В.В., Коноваленко А.М. та ін. Прогр. профільн. навчання для загальноосв. навч. закладів з труд. навчання у 10–11 кл. **“Дизайн середовища: художня обробка деревини (маркетри)”** // Освіта і управл. – 2004. – Том 7., число 3–4. – С. 169–184.

Вдовченко В.В. та ін. **Дизайн середовища**. Програма і методичні рекомендації для профільн. навч. учнів 10–11 кл. загальноосв. навч. закл. / В. Вдовченко та ін. // Освіта і упр. – 2007. – Т.10. – №3–4. – С. 163–196.

Інтегрований курс: Вдовченко В.В. та ін. **Інтегрований курс «Інформатика – WEB-дизайн –технологія».** Програма профільного навчання для учнів 10-11 кл. загальноосв. навч. закладів, ліцеїв, гімназій // Освіта і упр. – 2007. – Т.10., число 2. – С. 100-151.

[illegible][illegible]

Дизайн-освіта: Профільне навчання старшокласників: Програми, календарні плани і не тільки ... / упоряд.: В. Вдовченко та ін. – К.: Вид. дім «Шкіл. світ»; Вид. Л. Галіцина. 2006. – 128 с.

15. II етап, 2014. Формування понять з художнього та технічного проектування (за проектно-технологічною системою неперервної технологічної освіти професора Вдовченка В.В.)

ФОРМУВАННЯ ПОНЯТЬ З ХУДОЖНЬОГО ТА ТЕХНІЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ (за проектно-технологічною системою неперервної технологічної освіти професора Вдовченка В.В.)

Вдовченко В.В. Теоретичні засади утворення термінів та понять для тезауруса з основ дизайну / В.В. Вдовченко // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: зб. наукових праць. – Вип.17 (22). – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2015. – 216 с. (С. 136-141).

Вдовченко В.В. Застосування понять з дизайнерського проектування в технологічній освіті // Zbiornik raportownaukowych "Aktualnenaunakowebadania. Odteoriiidopraktyki" (30/03/2014 - 31/03/2014) – Warszawa Wydawca: Sp. Z o.o. «Diamonttradingtour», 2014. – С. 59–60.

Вдовченко В.В. Формування понять з художнього та технічного проектування (за проектно-технологічною системою неперервної технологічної освіти професора Вдовченка В.В.) // Реклама як художньо-комунікативні практики. зб. матеріалів Міжн. наук.–практ. конф., м. Харків, 27 бер. 2014 р. / за заг. ред. В.Я. Даниленка. – Харків: ХДАДМ, 2014. – С. 21–24.

Вдовченко В.В. Формування тезауруса з основ дизайну у системі неперервної художньо-проектної освіти: пропедевтичний рівень / В.В. Вдовченко // Педагогічні інновації у фаховій освіті: збірник наукових праць. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2014. – Вип. 1(5). – 384 с. (С. 136-154).

Монографія (в співавторстві)

Тарара А.М., Вдовченко В.В. та ін.. Теоретико-методичні засади формування базових понять з навчального предмета «Технології» в учнів основної школи / А.М. Тарара, В.В. Вдовченко, та ін.. – К.: Педагогічна думка, 2014. – 369 с. (Вдовченко В.В.: С. 63-73; 246-283; 345-360)

СТРУКТУРА ТЕЗАУРУСУ З ОСНОВ ДИЗАЙНУ ДЛЯ ОПАНУВАННЯ В ДОПРОФІЛЬНІЙ ТА ПРОФІЛЬНІЙ ПІДГОТОВЦІ В УЧНІВ ЗНЗ

Назва блоку понять	Характеристика блоку понять
1. Проектне середовище	Висвітлено організацію місця проектування для дизайнерів, конструкторів у виробничих і навчальних умовах
2. Проектні засоби	Охарактеризовано засоби моделювання, проектування, креслярські виробничі та навчальні прилади
3. Проекціювання	Розкрито систему технічного проектування
4. ЄСКД	Розкрито основні вимоги державних стандартів щодо технічних графічних зображень у Єдиній системі конструкторської документації
5. Ергономіка	Висвітлено місце ергономіки в художньому та технічному проектуванні
6. Об'єкти проектування	Охарактеризовано об'єкти художнього та технічного проектування, естетичні та технічні вимоги до них
7. Дизайн	Розкрито систему художнього проектування - дизайнерського проектування.
8. Колір	Висвітлено особливості кольорознавства в художньому проектуванні (дизайні).
9. Декор	Розкрито сутність декору в художньому проектуванні (дизайні)
10. Візуалізація	Висвітлено особливості візуалізації в художньому проектуванні (дизайні)
11. Композиція	Охарактеризовано композицію в художньому проектуванні (дизайні) та компоновку в технічному проектуванні
12. Схематизація	Охарактеризовано схеми та схематизацію у технічному проектуванні

16. III етап, 2015-2018

(науковий, методологічний, фундаментальні дослідження, художньо-проектна освіта) *Розробка та реалізація змісту художньо-проектної складової технологічної освіти.*

Обґрунтоване введення методології художньо-проектної освіти для НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТУ «ДИЗАЙН ТА ТЕХНОЛОГІЇ»

Вдовченко В.В., професор, доктор філософії в галузі дизайну, старший науковий співробітник відділу технологічної освіти Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України, вчитель вищої категорії, технології, креслення та образотворчого мистецтва, вчитель-методист, член Національної спілки дизайнерів України, голова Міжнародного літературно-мистецького товариства "Світанкові обрії", керівник Світанкової школи творчості

III етап, 2015-2018

(науковий, методологічний, фундаментальні дослідження, художньо-проектна освіта)

Розробка та реалізація змісту художньо-проектної складової технологічної освіти.

1 – Теорія та методологія національної неперервної художньо-проектної освіти

Вдовченко В.В. та ін. Фундаментальні дослідження неперервної художньо-проектної освіти / В.В. Вдовченко та ін. // Педагогічна майстерність як система професійних і мистецьких компетентностей: зб. матеріалів XII Міжнар. педагогічно-мистецьких читань пам'яті проф. О.П. Рудницької / [голов. ред.: Г.І. Сотська]. – Вип. 6 (10). – К.: Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України, 2015. – 274 с. С. 210-227.

Вдовченко В.В. Розробка та апробація змісту навчальних програм для набуття художньо-проектних компетентностей учнів у ліцєях технологічного профілю / В.В. Вдовченко // Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2015 рік. – К.: Інститут педагогіки, 2015. – С. 328–329.

Вдовченко В.В. Засадничі положення національної неперервної художньо-проектної освіти / В.В. Вдовченко // Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2016 рік. – К.: Інститут педагогіки, 2016. – 260 с. – С. 255–257.

2 - Розробка та апробація спеціалізації технологічного профілю «Художньо-проектна творчість»

Вдовченко В.В. та ін. Концептуальні засади фундаментального дослідження структури та змісту спеціалізації «Художньо-проектна творчість», «Декоративно-прикладне мистецтво», «Основи дизайну» профільного навчання в національній системі неперервної художньо-проектної освіти / В.В. Вдовченко та ін. // Педагогічний дискурс : зб. наук. праць / гол. ред. І.М. Шоробура. – Хмельницький : ХГПА, 2015. – Вип. 18. – 293 с. (С. 20-33).

Вдовченко В.В. Теоретико-методичні підходи до розробки спеціалізації «Художньо-проектна творчість», «Декоративно-прикладне мистецтво», «Основи дизайну» на профільному рівні підготовки учнів 10-11 класів у системі неперервної художньо-проектної освіти / В.В. Вдовченко та ін. // Науковий журнал ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника». Освітній простір України. 2015. – Вип. 5. – Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника», 2015. – 188 с. (С. 134-141).

Вдовченко В.В. Навчальна програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Технології. 10-11 класи. Технологічний напрям. Технологічний профіль. Загально-технологічне спрямування. Спеціалізація «Художньо-проектна творчість». – К: Педагогічна думка, 2015. – 54 с.

Вдовченко В.В. Технології. Художньо-проектна творчість. 10-11 кл. Профільний рівень: науково-методичний посібник для вчителя / В. В. Вдовченко // – К.: Педагогічна думка, 2017. – 180 с.

Вдовченко В.В. Педагогічне моделювання спеціалізації технологічного профілю «Художньо-проектна творчість» / В.В. Вдовченко // Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2015 рік. – К.: Інститут педагогіки, 2015. – С. 325–326.

Вдовченко В.В. «Концепція об'єкту педагогічного проектування» для профільного навчання за спеціалізаціями «Художньо-проектна творчість», «Декоративно-прикладне мистецтво», «Основи дизайну» в національній системі неперервної художньо-проектної освіти (до нової редакції «Концепції розвитку національної системи неперервної художньо-проектної освіти», 2015) Всеукраїнський науково-практичний інтернет-конференції «Дизайн-освіта майбутніх фахівців на сучасному етапі освітньої практики» (18–19 березня 2015 р., м. Полтава) / за заг. ред. Титаренко В.П. – Полтава, 2015. – *Електронний ресурс* – режим доступу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/>

Вдовченко В.В. та ін. Інноваційність змісту модуля «Дизайн реклами» у спеціалізації «Художньо-проектна творчість» / В.В. Вдовченко // Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2016 рік. – К.: Інститут педагогіки, 2016. – 260 с. – С. 258-259.

Вдовченко В.В., Бабка І.П. Практична зорієнтованість науково-методичного посібника «Художньо-проектна творчість» для вчителя технології / В.В. Вдовченко та ін. // Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2017 рік. – К.: Педагогічна думка, 2017. – 224 с. – С. 200-202.

Вдовченко В.В. Дослідження психологічних особливостей професійної спрямованості учнів профільних класів за спеціалізацією «Художньо-проектна творчість» / В.В. Вдовченко // Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2017 рік. – К.: Педагогічна думка, 2017. – 224 с. – С. 199-200.

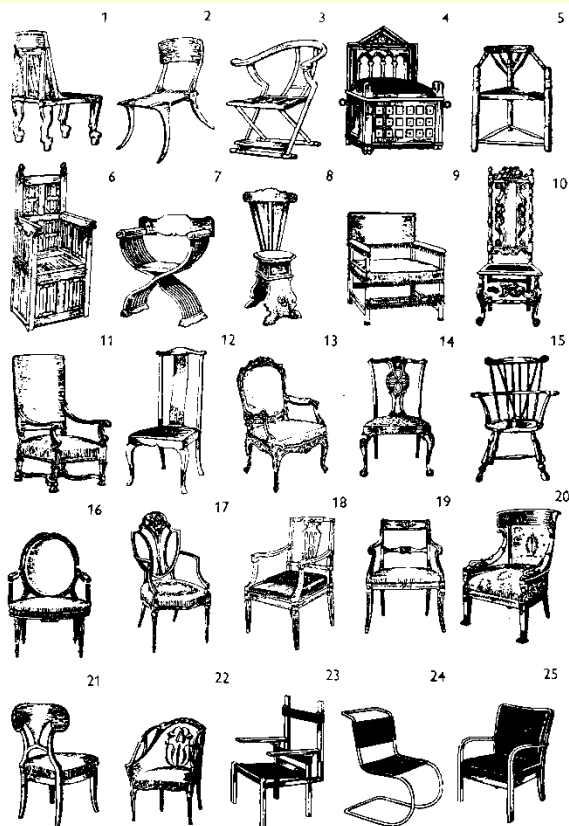
Вдовченко В.В. та ін. Духовна спорідненість українських та китайських національних традицій під час розробки візуальних і словесних образів у психології художньо-проектної творчості: індоевропейська традиція (Т. Шелвенко та К. Білокур) / В.В. Вдовченко та ін. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика: збірник наукових праць / гол. редактор Г.П. Шевченко. – Вип. 1 (64). – Северодонецьк: вид-во СНУ імені Володимира Дала, 2015. – 339 с. (С. 55-74).

Вдовченко В.В. та ін. Духовна спорідненість українських та китайських національних традицій розробки візуальних і словесних образів у психології художньо-проектної творчості: індоевропейська традиція (Ван Вей та Лі Бо) / В.В. Вдовченко та ін. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика: збірник наукових праць / Гол. редактор Г.П. Шевченко. – Вип. 2 (71). – Северодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Дала, 2016. – С. 15-31.

Вдовченко В.В. Пейзажний парк «Олександрія» європейського типу в білоцерківській резиденції графів Браницьких С. 46-51 // Становлення образотворчого мистецтва в сучасному соціокультурному просторі: матеріали V Всеукр. наук.-практ. Конф. (Луганськ, 20-21 лют. 2014 р.). – Луганськ: Вид-во ЛДАКМ, 2014. – 402 с.

17. Приклад системного дослідження дизайну середовища (інтер'єру) в зарубіжних джерелах. Процес 3000-летнего развития мебели для сидения

Кес Д. Стили мебели. Изд-во: Академии наук Венгрии, Будапешт.: 1981. – 298 с., С. 237-238.

Различные формы мебели для сидения наиболее наглядно демонстрируют процесс возникновения новых стилевых форм. Ниже мы приводим 25 небольших главков из истории развития мебели для сидения.

- Египетский стул.** Ясная конструкция, но несколько сложный метод построения. Удивительно развитая древняя праформа одного из современных типов. Ножки в виде звериных лап противоречат основной конструкции.
- Греческий стул (климос), VI-V в. до н. э.** Пример наиболее зрелой формы мебели древнего периода. Форма явно конструктивна, но при этом приспособлена к формам человеческого тела, отказывается от тектонического членения, гибкая и легкая.
- Японский стул.** Отличная от предыдущих, не оправданная материалом конструкция из древесины, как бы вылепленная из глины. Бросается в глаза родство со складным стулом типа ножики.
- Византийский тронный стул, VII 1-X вв. Построение,** схожее с ларем, металлическая обивка. Развитие конструктивных типов прерывается и продолжается лишь **значительно** позже.
- Романский стул,** Германия, XIII в. В измененной форме вновь обнаруживается конструктивный принцип. На формообразование влияет техника точения. Экономная, умеренная форма, напоминающая простейшие ранние образцы.
- Готическая форма церковной мебели для сидения,** Нидерланды, XV в. Еще преобладает тяжеловесная форма ларя. Каркасная конструкция с использованием рам и филеенок; кресло, сидеть в котором крайне неудобно.
- Раннеренессансный стул,** Италия, XV в. Конструкция в виде ножики ярко выражена, ясная форма, очень интересное решение, спинка жесткая, не особенно удобная.
- Ренессансный стул,** Италия, XVI в. Новый тип: дощатая спинка появляется здесь впервые, в крестьянской мебели она продолжает жить еще и в наше время. Тяжелое, неудобное, скорее декоративное изделие из дуба.
- Позднеренессансное кресло,** Нидерланды, начало XVII в. Т. и. кресло Рубенса. Поразительно целесообразная форма, с прямыми линиями, сиденье полностью обито бархатом или бродатом.
- Стул в стиле раннего барокко,** Испания, XVIII в. Репрезентативная форма с высокой спинкой. Конструкция скрыта за членениями и орнаментом, появляются искривленные ножки, о настоящем же удобстве говорить еще рано.
- Французское кресло в стиле барокко (Людовика XIV),** конец XVII в. Дальнейшее развитие типа с высокой спинкой в направлении большего удобства. Больше мягких элементов, резьбы, кривых линий.
- Английский стул в стиле барокко (королевы Анны),** начало XVII в. Более изящная форма стула из ореха с высокой спинкой. Мягкое сиденье и изогнутые линии спинки обеспечивают большее удобство сидения. Появляются в чистой форме ножки кабриоль.
- Французское кресло в стиле рококо (Людовика XV),** XVIII в. Широкое, удобное для сидения кресло, приспособляющееся к одежде женщин своего времени. Удобство обеспечивают упругие мягкие элементы с обивкой из гобелена.
- Английский стул рококо,** Чиппендейл, XVIII в. В совершенстве развитая основная форма современного стула. Размер и удобство отвечают современным средним стиливым решениям. Изогнутые ножки кабриоль, богатая и изящная резьба, махагоны.
- Англо-американское колониальное кресло (основная форма «Виндзор»),** XVIII в. Ясная конструкция, легкая форма, отвечающая требованиям удобства, не утратившая своей ценности и по сей день. Еще и сегодня один из типов кресел массового производства.
- Французское кресло в стиле раннего классицизма (Людовика XVI),** вторая половина XVIII в. Под влиянием классицизма формы рококо сменяются более простыми линиями. Спинка овальная или четырехугольная, ножки прямые и остроколенные, более умеренная орнаментика.
- Английское кресло в стиле классицизма,** Хэппулайт, последняя четверть XVIII в. Прямые ножки, мягкое сиденье, строгие контурные линии, спинка щитообразная или овальная, воздушная легкость, светлые породы древесины.

- Кресло в стиле «цопф»** (немецкоав-стрийский классицизм, стиль Иосифа II), конец XVIII в. Прямые линии, остроколенные ножки с бороздками, немного изогнутых элементов, экономные, строго классицистичные членения и украшения.
- Кресло в стиле Директории,** конец XVIII в. Форма восходит к греческому типу, но исполнение не такое строгое, кресло значительно более удобное. Переходная форма между классицизмом и ампиром.
- Французское кресло в стиле ампира,** начало XIX в. Греко-римская форма, обогащенная орнаментом. Египетские формы и мотивы присоединяются к классическим элементам.
- Стул в стиле бидермейер,** Вена, первая треть XIX в. Все менее ощущается зависимость от античных образцов. Характерны спокойные изогнутые линии, блестящая древесина, превосходная столярная работа.
- Кресло в стиле модерн,** 1900 г. Разрыв с прежними стилями, своеобразие в капризной игре линий и орнамента. Первый, чисто формальный модернистский стилизованный эксперимент.
- Конструктивистское кресло,** Ритфельд, 1920 г. Новый вариант основной формы. В противовес неестественным вытянутым, фальшивым формам модерна - грубый, конструктивный эффект. Удобство и форма становятся предметом теоретической спекуляции.
- Мебель из стальных труб,** Мис ван дер Роз, ок. 1930 г. Форма отвечает особенностям нового, гибкого и легкого материала, требованиям удобства и отличается от всех предыдущих, непривычная форма сомнительной устойчивости.
- Современное кресло,** ок. 1940 г. Простая, естественная, гладкая, элегантная, удобная форма. Подушки съемные, что весьма гигиенично. Хороший образец современной мебели для сидения.

18. III етап, 2015-2018

(науковий, методологічний, фундаментальні дослідження, художньо-проектна освіта)
Розробка та реалізація змісту художньо-проектної складової технологічної освіти.

Вдовченко В.В., професор, доктор філософії в галузі дизайну, старший науковий співробітник відділу технологічної освіти Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України, вчитель вищої категорії, технології, креслення та образотворчого мистецтва, вчитель-методист, член Національної спілки дизайнерів України, голова Міжнародного літературно-мистецького товариства "Світанкові обрії", керівник Світанкової школи творчості

3 - 2017 рік, чинні з 2018 року – Гриф МОН на програми:

«Технічне проектування» у третій редакції, в співавторстві з Тарарою А.М. Знаннявий (2010) та компетентнісний (2017) підхід.

Художнє та технічне проектування для 10-11(12) класів, досліджуване вже протягом трьох наукових тем –

7 років у академічній установі, можна вважати основою для новітнього предмету освітньої галузі «Технології» **«ДИЗАЙН ТА ТЕХНОЛОГІЇ»**.

«Технічне проектування» у третій редакції, в співавторстві з Тарарою А.М.

Тарара А.М., Вдовченко В.В. та ін. Навч. програма для 11-річн. школи. Технології. 10-11 кл.: Програ. для профільн. навч. учнів загальноосв. навч. закладів. Спеціалізація «Технічне проектування». Технологічний напрям. Технологічний профіль. Наказ МОН № 1021 від 28.10.2010. Про надання навч. прогр. грифу «Затверджено МОН України». – / А.М. Тарара, В.В. Вдовченко та ін. К., 2010. – 56 с.

Тарара А.М., Вдовченко В.В. та ін. Навчальний предмет «Технічне проектування» у профільній підготовці учнів за спеціалізаціями інженерно-технічного спрямування / А. М. Тарара, В.В. Вдовченко та ін. // Молодь і ринок. – 2010. – №11 (70). С. 49–53. (початок)

Тарара А.М., Вдовченко В.В. та ін. Навчальний предмет «Технічне проектування» у профільній підготовці учнів за спеціалізаціями інженерно-технічного спрямування / А. М. Тарара, В.В. Вдовченко та ін. // Молодь і ринок. – 2010. – №12 (71). С. 23–27. (закінчення)

Тарара А.М., Вдовченко В.В. Інноваційність профілю навчання старшокласників «Технічне проектування». Збірник наукових праць Уманського держ. пед ун-ту ім. П. Тичини / Гол. ред.: Мартинюк М.Т. – Умань: П.П. Жовтий О.О., 2010. – Ч.3. – 394 с. (С. 233-246)

Тарара А.М., Вдовченко В.В. та ін. Формування проектно-технологічної компетентності учнів 5-9 класів у процесі навчальної діяльності. Компетентнісний потенціал проектної діяльності у загальноосвітньому навчальному закладі: Практико орієнтований посібник / За заг. ред. Єрмакова І.Г., Чумак С.В. – К., 2010. – 370 с. (С. 270-282)

Тарара А.М., Вдовченко В.В. Концептуальні та інноваційні структурні розроблення для профільного навчання старшокласників в освітній галузі «Технології» // Молодь і ринок. – 2011. – №10(81) – С.64–68.

Тарара А.М., Вдовченко В.В. Моделювання добору і реалізації змісту навчального предмета «Технології» в загальноосвітній школі на засадах проектно-технологічного підходу // Проектна діяльність учнів у системі компетентісно спрямованої соціальної і життєвої практики в 11-річн. шк. та позашкільній освіті : В 2 ч. : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. 29-30 жовтня 2014 р. / ред. кол.: О.А. Федоренко, І.Г. Єрмаков (наук. ред.) та ін. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2014. – Ч. 2. – С. 163–168.

Тарара А.М., Вдовченко В.В. Навч. програма для 11-річн. школи. Технології. 10-11 кл.: Програ. для профільн. навч. учнів загальноосв. навч. закладів. Спеціалізація «Технічне проектування». Технологічний напрям. Технологічний профіль. Наказ МОН № 1021 від 28.10.2010. Про надання навч. прогр. грифу «Затверджено МОН України». – / А.М. Тарара, В.В. Вдовченко та ін. К., 2010. – 56 с.

Тарара А.М., Вдовченко В.В. Технології. Профільний рівень. 10–11 класи. Спеціалізація «Технічне проектування». Навчальна програма закладів загальної середньої освіти. – К., 2017. – 27 с.

Логотип
Національної академії
педагогічних наук України

Міністерство освіти і науки України

ТЕХНОЛОГІЇ
10–11 класів

Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх
навчальних закладів

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ НАПРЯМ
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРОФІЛЬ

Спеціалізація

«ТЕХНІЧНЕ ПРОЕКТУВАННЯ»

19. Авторська педагогічна технологія розвивального навчання проф. Вдовченка В.В. в освітній галузі «Технології». Статті, тези

Розробка авторських методичних матеріалів та їх апробація

- Вдовченко В.В. та ін. Словник-довідник // Дизайн-освіта: Профільне навчання старшокласників: Програми календарні плани і не тільки... / упоряд.: В. Вдовченко та ін. – К.: Вид. дім «Шкіл. світ»; Вид. Л. Галіцина, 2006. – С. 115–125.
- Вдовченко В.В. Результативність науково-дослідної роботи в технологічному напрямі профільного навчання з «Основ дизайну» // Ановані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2008 рік: інформ. видання. – К: Педагогічна думка, 2009. – С. 341–343.
- Вдовченко В.В., Вдовченко З.В. Оригінальні рішення проблеми креативності старшокласників у фундаментальних і прикладних дослідженнях художнього і технічного проектування // Ановані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2009 рік: інформ. видання. – К: Педагогічна думка, 2010. – С. 232–233.
- Вдовченко В.В., Вдовченко З.В. Упровадження результатів дослідження сучасних педагогічних умов для профільного навчання на експериментальних майданчиках Інституту педагогіки НАПН України // Ановані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2010 рік: наук. видання. – К: Інститут педагогіки, 2011. – С. 243–244.
- Вдовченко В.В. та ін. Результати експериментальної апробації структури учнівського творчого проекту в технологічній підготовці з «Основ дизайну» в 10–11 кл. // Ановані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2010 рік: наук. видання. – К: Інститут педагогіки, 2011. – С. 244–245.
- Вдовченко В.В., Корець М.С., Тарара А.М. Прогностичні концептуальні підходи до реформування технологічної освіти учнів загальноосвітньої школи // Наукові записки : [збірник наукових статей] / М-во освіти і науки України ; Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова ; укл. Л.Л. Макаренко. – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2011. – Вип. 98. – С. 50–62.
- Вдовченко В.В. Прикладні експериментальні дослідження – апробація змісту інтегрованих курсів із навчальних предметів освітніх галузей «Мистецтво» та «Технології» у Кловському ліцеї № 77 м. Києва // Ановані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2011 рік: наук. видання. – К.: Інститут педагогіки, 2012. – С. 291–293.
- Вдовченко В.В. та ін. Синтез дизайну і технологій у системі національної неперервної дизайн-освіти / Теорія і методика виховання: Науково-педагогічний вісник / за ред. В.Г. Бутенка. – Херсон: Гринь Д.С. – 2012. – Вип. 2. – С. 4–10.
- Вдовченко В.В. та ін. Сучасні підходи до розробки навчально-методичного комплексу з «Основ дизайну» для профільної школи у неперервній системі національної дизайн-освіти (на базі етнотехнології) // Становлення і розвиток етнотехнології: український та європейський досвід: зб. наук. праць / редкол.: Є.А. Антонович та ін. – Полтава: Полтавський літератор, 2012. – Кн. 1. – С. 107–127.
- Вдовченко В.В. та ін. Фундаментальні та прикладні дослідження синтезу дизайну і технологій у системі неперервної дизайнерської та технологічної освіти // Становлення і розвиток етнотехнології: український та європейський досвід: зб. наук. праць / упорядн. і відп. ред. Є.А. Антонович та ін. – Полтава: Полтавський літератор, 2012. – Кн. 1. – С. 104–113.
- Вдовченко В.В. Теоретичне моделювання реалізації предметної (проектно-технологічної) компетентності на заняттях «Трудового навчання» (основна школа) // Ановані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2013 рік. – С. 302–303.
- Вдовченко В.В. Наукове обґрунтування добору і реалізації змісту навчального предмета «технології» з технічних видів праці в основній школі // Ановані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2012 рік: наук. видання. – К: Інститут педагогіки, 2013. – С. 302–303.
- Вдовченко В.В. Довузівська підготовка зі спеціальності «Дизайн»: профільне навчання. Дис. у формі наукової доповіді ... доктора філософії в галузі дизайну: Спеціальність «Дизайн» / Вдовченко Віктор Володимирович. – Міжнародна кадрова академія. – К., 2013. – 64 с.
- Вдовченко В.В. та ін. Концептуальні підходи до стратегії розвитку технологічної освіти учнів основної школи // Ановані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2014 рік. – К.: Інститут педагогіки, 2014. – С. 300–301.
- Вдовченко В.В. Експериментальна апробація структури та змісту сучасних педагогічних умов для ліцеїв технологічного профілю / В.В. Вдовченко // Ановані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2015 рік. – К.: Інститут педагогіки, 2015. – С. 326–327.
- Вдовченко В.В. та ін. Сучасна модель довузівської підготовки з «Основ дизайну» на засадах етнотехнології для дизайнерських факультетів мистецьких вишів / Є.А. Антонович, В.В. Вдовченко // Етнотехнології: європейський вектор розвитку і національний контекст: зб. наук. праць / упорядн. і відп. ред. Є.А. Антонович. – Полтава: ПНПУ ім. В.Г. Короленка, 2015. – Кн. 1. – С. 279–289.
- Вдовченко В.В. та ін. Актуальність модуля «Психологія творчості» у спеціалізаціях художньо-проектної освіти технологічного профілю у ЗНЗ / В.В. Вдовченко // Ановані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2016 рік. – К.: Інститут педагогіки, 2016. – 260 с. – С. 257–258.
- Вдовченко В.В., Сорочан Н.М. Посібник для вчителів технології – складова навчального комплексу для неперервної системи національної художньо-проектної освіти / В.В. Вдовченко та ін. // Ановані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2017 рік. – К.: Педагогічна думка, 2017. – 224 с. С. 202–203.

20. Авторська педагогічна технологія розвивального навчання проф. Вдовченка В.В. в освітній галузі «Технології». Календарно-тематичні плани: початкова, основна школа Методичні рекомендації, монографії (в співавторстві)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Вдовченко В.В. та ін. Вивчення і узагальнення педагогічного досвіду // Труд. підгот. в закл. освіти – 2004, – №1. – С.23–25.

Вдовченко В.В. та ін. О. Урок під мікроскопом // Сільська школа України, – 2003. 19–21 (55-57), – С.3–6.

Вдовченко В.В. та ін. Трудове навчання та технології. 5-11 класи: методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу в 2015/2016 навчальному році з коментарем провідних фахівців. / В.В. Вдовченко та ін. // Харків: Видавництво «Ранок», 2015. — 80 с.

Вдовченко В.В. Новітня педагогічна технологія розвивального навчання в освітній галузі «Технології» для сучасної методики викладання трудового навчання в 5-9-х, 10-11-х класах. С. 56-61. // Технологічна освіта: методичні рекомендації МОН України щодо організації навчального процесу в 2017/2018 навчальному році; оновлені на компетентнісній основі навчальні програми для 5-9-х класів ЗНЗ; методичні коментарі провідних науковців щодо впровадження ідей Нової української школи. — К.: УОБЦ «Оріон», 2017.— 64 с.

МОНОГРАФІЇ (В СПІВАВТОРСТВІ)

Тарара А.М., Вдовченко В.В. та ін.. Теоретико-методичні засади формування базових понять з навчального предмета «Технології» в учнів основної школи / А.М. Тарара, В.В. Вдовченко, та ін.. — К.: Педагогічна думка, 2014. — 369 с. (С. 63-73; 246-283; 345-360)

Тарара А.М., Вдовченко В.В. та ін. Проектування змісту профільного навчання технологій у старшій школі: [колективна монографія] / А.М. Тарара, В.В. Вдовченко, та ін. — К.: Педагогічна думка, 2017. — 361 с. (С. 73-107; 131-162; 247-272). 1.4. Науково-експериментальна практика проектування змісту профільного навчання спеціалізації

1.5. Стандартизовані державні вимоги щодо проектування та розроблення змісту профільного навчання технологій у старшій школі

2.2. Проектування змісту профільного навчання у старшій школі за спеціалізацією «Художньо-проектна творчість»

3.3. Профільне навчання за спеціалізацією «Художньопроектна творчість» за авторською педагогічною технологією розвивального навчання за спрямованістю на розвиток художньо-проектної творчості

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ

Початкова школа

2002 рік

Денисенко Л.І., Тименко В.П., Вдовченко В.В. Планування уроків з трудового навчання у 1 класі // Початкова школа. №7. -2002. -С.45-51.

Денисенко Л.І., Тименко В.П., Вдовченко В.В. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. Трудове навчання. Художня праця // Початкова школа. -№8.-2002.-С.38-39.

Денисенко Л.І., Тименко В.П., Вдовченко В.В. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. Методичні рекомендації /Авторський колектив: Бібік Н.М. (керівник), Савченко О.Я., Байбара Т.М. Вашуленко М.С. та ін. —К.: Початкова школа. -2002. -128с. С.122-124.

Денисенко Л.І., Тименко В.П., Вдовченко В.В. Орієнтовне календарно тематичне планування занять з трудового навчання в 1 класі // Трудова підготовка в закладах освіти. -№4. -2002. - С.4-11.

2003 рік

Л. Денисенко, В.Тименко, В.Вдовченко Орієнтовне планування занять з трудового навчання в 1 класі. - К,2003, — 27 с.

Л. Денисенко, В.Тименко, В.Вдовченко Орієнтовне планування занять з трудового навчання в 2 класі. - К,2003, — 18 с.

Основна школа

2002 рік

Вдовченко В.В. та ін. Реалізація змісту модуля “Проектування та виготовлення виробів з деревини” в 5-9 класах // Трудова підготовка в закладах освіти. -№3. —С.4-13.

2003 рік

Вдовченко В.В., Сулицький А. Орієнтовне календарно-тематичний план і програма трудового навчання (технічна праця) 5 клас. Методичні рекомендації. — К.: КМПУ ім. В.Д. Грінченка. Центр технологічної освіти і профорієнтації. — 2003. — 16с.

Вдовченко В.В., Сулицький А. Орієнтовне календарно-тематичний план і програма трудового навчання (технічна праця) 6 клас. Методичні рекомендації. — К.: КМПУ ім. В.Д. Грінченка. Центр технологічної освіти і профорієнтації. — 2003. — 16с.

2004 рік

Н.Боринець, В.Вдовченко, Г.Кондратюк, О.Романчук. Орієнтовний календарно-тематичний план і програма трудового навчання (технічні види праці) 5 кл. — 2-ге видання, доповнене. К.:КМПУ ім. Б.Д.Грінченка, 2004, - 20 с.

Н.Боринець, В.Вдовченко, Г.Кондратюк, О.Романчук. Орієнтовний календарно-тематичний план і програма трудового навчання (технічні види праці) 6 кл. — 2-ге видання, доповнене. К.:КМПУ ім. Б.Д.Грінченка, 2004, - 18 с.

Н.Боринець, В.Вдовченко, Г.Кондратюк, О.Романчук. Орієнтовний календарно-тематичний план і програма трудового навчання (технічні види праці) 7 кл. — 2-ге видання, доповнене. К.:КМПУ ім. Б.Д.Грінченка, 2004, - 20 с.

Н.Боринець, В.Вдовченко, Г.Кондратюк, О.Романчук. Орієнтовний календарно-тематичний план і програма трудового навчання (технічні види праці) 8 кл. — 2-ге видання, доповнене. К.:КМПУ ім. Б.Д.Грінченка, 2004, - 18 с.

2006 рік

В.Вдовченко та ін. Техніка безпеки в школі. Вказівки щодо проведення інструктажу й навчання з техніки безпеки і виробничої санітарії в навчальних закладах // Сільська школа України № 28–30 (172–174), жовтень 2006. — С. 14-37.

21. Авторська методика проф. В. Вдовченка формування художньо-проектних предметних компетентностей з «Основ дизайну» за лонгітудним методом у профільній школі

Структура та зміст «Основ дизайну (далі – ОД)» у профільній школі має такі рівні: 5-7 кл. – пропедевтичний, 8-9 кл. – допрофільний, 10-11(12) кл. – профільний. Див. табл. Під час вивчення ОД формуються художньо-проектні предметні компетентності за лонгітудним методом*. Означене вивчення ОД є найпродуктивнішою довузівською підготовкою для спеціальності «Дизайн» у вищій школі.

Структура та зміст методики формування художньо-проектних предметних компетентностей за семестрами, у класах

Етапи	Клас	Рівень	Зміст етапу методики
1 (1 сем)	5	Пропедевтичний	Ознайомлення, загальне визначення, засвоєння та застосування дидактично доцільних загальнотехнічних компетентностей з ОД.
2 (2 сем)			Диференційне тлумачення профорієнтації для предметної художньо-проектної компетентності в навчальній діяльності.
3 (1 сем)	6		Профінформаційне формування елементів предметної компетентності з ОД за типами проектування в розділах навчальної програми.
4 (2 сем)			Пропедевтичне формування предметної компетентності з ОД під час проведення профорієнтації в пізнавальній діяльності.
5 (1 сем)	7		Системне набуття навичок для предметної компетентності з ОД в навчальній пізнавальній діяльності.
6 (2 сем)			Моніторинг результатів системно набутих навичок для предметної компетентності з ОД, з метою свідомого вибору подальшого напрямку допрофільного навчання.
7 (1 сем)	8	Допрофільний	Індивідуальне та колективне набуття навичок для предметної компетентності з ОД з допомогою комп'ютерного забезпечення.
8 (2 сем)			Системне вивчення учнівської проектної документації за диференційованими для ЗНЗ класифікованими, структурованими типами промислової документації.
9 (1 сем)	9		Набуття навичок для предметної компетентності з ОД в створених у майстерні особливих умовах праці та особливо важливих об'єктів.
10 (2 сем)			Набуття навичок для предм. комп-ті з ОД в залежності від вибору спеціалізації проф. навч. у 10-11 кл.: «ОД», «Ландшафтний дизайн», «Дизайн середовища», «Промисловий дизайн», «Дизайн костюма», «Імідж-дизайн», «Веб-дизайн», «Графічний дизайн».
11 (1 сем)	10	Профільний	Набуття навичок для предметної компетентності в проектній діяльності для оволодіння засобами виразності у дизайн-проектах, основами графічного та веб-дизайну.
12 (2 сем)			Оволодіння поняттями, термінологією проектної діяльності з комп'ютерними засобами для веб-дизайну.
13 (1 сем)	11		Набуття навичок для предметної компетентності з ОД в художньо-графічній культурі, в учнівських дизайн-проектах з промислового (індустріального) дизайну.
14 (2 сем)			Оволодіння навичками для предметної компетентності у проектно-художній діяльності під час вивчення дизайну середовища.

22. Теоретико-методологічна основа для авторської методики (проведені автором педагогічні дослідження: 2000-2001, 2002-2008, 2009-2011, 2012-2014, 2015-2017, 2018) з формування (до 2010) – художньо-проектних навичок, а з 2010 – формування художньо-проектних предметних компетентностей з ОД за лонгітудним методом на всіх етапах навчання у профільній школі в проектно-технологічній навчальній діяльності.

Теоретико-методологічною основою для розробленої нами авторської методики є проведені автором педагогічні дослідження (2000-2001, 2002-2008, 2009-2011, 2012-2014, 2015-2017, 2018) з формування (до 2010) – художньо-проектних навичок, а з 2010 – формування художньо-проектних предметних компетентностей з ОД за лонгітудним методом на всіх етапах навчання у профільній школі в проектно-технологічній навчальній діяльності. Художньо-проектні предметні компетентності з ОД формуються за «Дидактичними принципами художньо-проектної освіти для освітньої галузі «Технології», 5-9, 10-11 класи»**.

Диференційоване тлумачення художньо-проектних предметних навичок, компетентностей з ОД в 5-7, 8-9, 10-11 (12) кл. неодноразово висвітлювалося і має багато робочих редакцій викладу результатів дослідження (2001, 2006, 2008, 2010, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018), а тому відоме широкому загалу педагогів, які формували до 2010 – художньо-проектні навички, а з 2010 – художньо-проектні предметні компетентності за спеціалізацією «ОД».

Розроблена авторська методика проф. В. Вдовченка формування художньо-проектних предметних навичок, компетентностей з «ОД» за лонгітудним методом у профільній школі у пропедевтичній, допрофільній та профільній підготовці в учнів ЗНЗ забезпечує:

- розуміння особистісної спрямованості учнів на індивідуально привабливий технологічний профіль за спеціалізацією «ОД» в 10-11 кл., а також на професійну орієнтацію до дизайнерських професій у процесі виконання завдань з ОД в допрофільній підготовці учнів ЗНЗ – ландшафтний дизайнер, дизайнер середовища, промисловий дизайнер, дизайнер костюма, імідж-дизайнер, веб-дизайнер, графічний дизайнер;
- проведення навчально-тренувальних вправ, виконання учнівських творчих навчальних проектів за розробленою та удосконаленою нами структурою навчальних проектів для формування художньо-проектних предметних навичок, компетентностей з ОД у пропедевтичній, допрофільній та профільній підготовці в учнів ЗНЗ;
- індивідуальне та колективне навчальне проектування виробів, їх виготовлення за розробленою художньо-проектною документацією, захист виконаного навчального проекту та його презентації, з метою формування художньо-проектних предметних навичок, компетентностей з ОД у пропедевтичній, допрофільній та профільній підготовці в учнів ЗНЗ.

Авторська методика у пропедевтичній, допрофільній та профільній підготовці в учнів ЗНЗ здійснюється в процесі системного проведення художньо-проектної діяльності (словесної, графічної, предметно-пластичної) у різних видах навчально-пізнавальної діяльності: інформаційній, проектній, технологічній, презентаційній (як змістових ліній складових – предметних компетенцій) для набуття учнями у 5-7 – елементів, 8-9 – основ, 10-11 (12) кл. – предметної художньо-проектної компетентності у профільній школі.

Результати фундаментальних та прикладних експериментальних педагогічних досліджень авторської методики, проведених старшим науковим співробітником Вдовченком В.В. на посаді вчителя-експериментатора ОД ліцею податкової та рекламної справи №21 м. Києва (з 2012 року); старшого викладача курсів перепідготовки і підвищення кваліфікації цілого ряду ОІППО (з 1993 року), Центрального ІППОП м. Києва (з 2000 року); доцента Академії керівних кадрів культури і мистецтва (з 2007 до 2012); професора Інституту реклами (з 2003), узагальнені та схвалені у відділі технологічної освіти науково-дослідного Інституту педагогіки НАПН України, наданням більше 20 грифів МОН України авторським навчальним програмам у початковій, основній, старшій школі.

**Лонгітудний метод дослідження (лат. longus — тривалий) — тривале й систематичне вивчення одних і тих досліджуваних, що дозволяє визначати діапазон вікової й індивідуальної мінливості фаз життєвого циклу людини; дослідження, яке проводиться частіше над однією особистістю, але іноді і над групою, протягом довгого часу (іноді від народження і до зрілого віку і навіть старості). Б.Г. Ананьєв широко використовував Л.м.д., називаючи його методом лонгітудинального спостереження. Лонгітудний метод дослідження є основним у створенні та дослідженні системи неперервної художньо-проектної національної освіти України.*

23. Навчальні програми 10-11 класів Технології. Профільний рівень

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
чинні з 1 вересня 2018 року

Вдовченко В.В., професор, доктор філософії в галузі дизайну, старший науковий співробітник відділу технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України, доктор педагогіки Національної академії педагогічних наук України, вчитель вищої категорії, технології, креслення та образотворчого мистецтва, вчитель-методист, член Національної спілки дизайнерів України, голова Міжнародного літературно-мистецького товариства "Світанкові обрії", керівник Світанкової школи творчості

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕХНОЛОГІЇ	ТЕХНОЛОГІЇ	ТЕХНОЛОГІЇ
Профільний рівень 10–11 класи	Профільний рівень 10–11 класи	Профільний рівень 10–11 класи
Спеціалізація	Спеціалізація	Спеціалізація
ОСНОВИ ДИЗАЙНУ	ТЕХНІЧНЕ ПРОЕКТУВАННЯ	КУЛІНАРІЯ
Навчальна програма закладів загальної середньої освіти	Навчальна програма закладів загальної середньої освіти	Навчальна програма закладів загальної середньої освіти
2017 р.	2017 р.	2017 р.
Автор:	Автори:	Автори:
Вдовченко Віктор Володимирович – старший науковий співробітник відділу технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України, доктор філософії в галузі дизайну, професор, вчитель-методист	Тарара Анатолій Михайлович – завідувач відділу технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України, кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник, доцент. Вдовченко Віктор Володимирович – старший науковий співробітник відділу технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України, доктор філософії в галузі дизайну, професор, вчитель-методист.	Вдовченко Віктор Володимирович – старший науковий співробітник відділу технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України, доктор філософії в галузі дизайну, професор, вчитель-методист. Покришова Валентина Богданівна – заступник директора з навчально-виховної роботи Скадовського міжшкільного навчально-виробничого комбінату Херсонської області.

Вдовченко В.В. Технології. Профільний рівень. 10–11 класи. Спеціалізація «Основи дизайну». Навчальна програма закладів загальної середньої освіти. – К., 2017. – 33 с.

Тарара А.М., Вдовченко В.В. Технології. Профільний рівень. 10–11 класи. Спеціалізація «Технічне проектування». Навчальна програма закладів загальної середньої освіти. – К., 2017. – 27 с.

Вдовченко В.В., Покришова В.Б. Технології. Профільний рівень. 10–11 класи. Спеціалізація «Кулінарія». Навчальна програма закладів загальної середньої освіти. – К., 2017. – 39 с.

24. ОСНОВИ ДИЗАЙНУ.

Вдовченко В.В. Технології. Профільний рівень. 10–11 класи.

Спеціалізація «Основи дизайну».

Навчальна програма закладів загальної середньої освіти. – К., 2017. – 33 с.

Вдовченко В.В., професор, доктор філософії в галузі дизайну, старший науковий співробітник відділу технологічної освіти Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України, вчитель вищої категорії, технології, креслення та образотворчого мистецтва, вчитель-методист, член Національної спілки дизайнерів України, голова Міжнародного літературно-мистецького товариства «Світанкові обрії», керівник Світанкової школи творчості

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ТЕХНОЛОГІЇ

Профільний рівень
10–11 класи

Спеціалізація

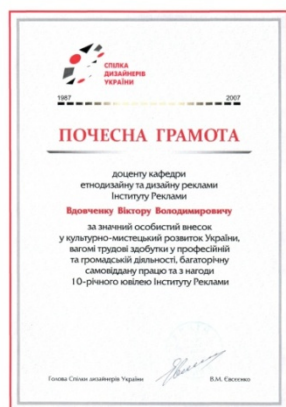
ОСНОВИ ДИЗАЙНУ

Навчальна програма
закладів загальної середньої освіти

2017 р.

Автор:

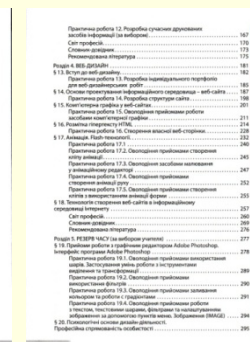
Вдовченко Віктор Володимирович – старший науковий співробітник відділу технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України, доктор філософії в галузі дизайну, професор, вчитель-методист

ОСНОВИ ДИЗАЙНУ

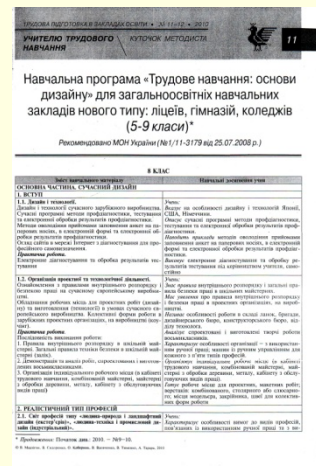
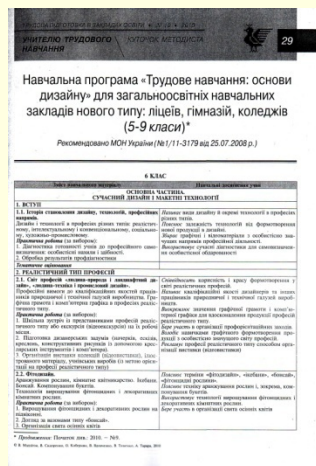
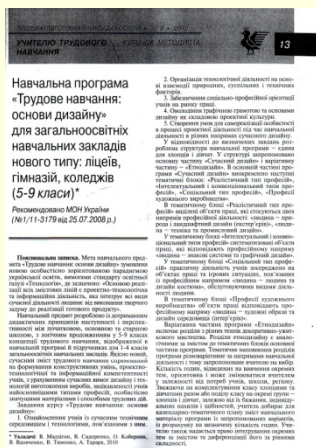
Загальний тематичний план. 10–11 класи

Пор № розд. у класах		Розділи	К-сть год для розд. у класах	
10	11		10	11
1	1	Вступ	5	5
2		Засоби виразності у дизайн-проектах	50	
3		Графічний дизайн	50	
4		WEB-дизайн	50	
	2	Художньо-графічна культура у дизайн-проектах		35
	3	Промисловий (індустріальний) дизайн		40
	4	Вступ		5
	5	Проектно-художня культура		35
	6	Дизайн середовища		40
5	7	Резерв навчального часу	50	45
6	8	Підсумкові заняття	5	5
		Усього	210	210

Вдовченко В.В. Технології. Профільний рівень. 10–11 класи. Спеціалізація «Основи дизайну». Навчальна програма закладів загальної середньої освіти. – К., 2017. – 33 с.

25. Вдовченко В.В. та ін. Навчальна програма «Трудове навчання: основи дизайну» для загальноосв. навч. закладів нового типу: ліцеїв, гімназій, коледжів (5-9 класи). Рекомендовано МОН України (№1/11-3179 від 25.07.2008 р.) // Трудова підгот. в закладах освіти. – 2010. – №9, 10, 11-12.

Навчальна програма «Трудове навчання: основи дизайну» для загальноосвітніх навчальних закладів нового типу: ліцеїв, гімназій, коледжів (5-9 класи)*

Рекомендовано МОН України (№1/11-3179 від 25.07.2008 р.)

Розділ	Кількість годин для розділів у класах				
	5	6	7	8	9
Основа частина. Сучасний дизайн і макетна технологія	26	26	52	52	26
1. Вступ	2	2	4	4	2
2. Реалістичний тип професій	8	8	16	16	8
3. Інтелектуальний і конвенційний типи професій	4	4	8	8	4
4. Соціальний тип професій	4	4	8	8	4
5. Професії художнього виробництва	4	4	8	8	4
6. Резерв часу	3	3	6	6	3
Варіативна частина. Етнодизайн	9	9	18	18	9
1. Вступ	1	1	2	2	1
2. Ландшафтний і промисловий дизайн	1	1	2	2	1
3. Дизайн костюма	1	1	2	2	1
4. Графічний дизайн. WEB-дизайн	1	1	2	2	1
5. Протодизайн – декоративно-ужиткове мистецтво. Дизайн середовища	1	1	2	2	1
6. Резерв часу	3	3	6	6	3
7. Підсумкове заняття за рік	1	1	2	2	1
Разом за рік	35	35	70	70	35

Вдовченко В.В. та ін. Навчальна програма «Трудове навчання: основи дизайну» для загальноосв. навч. закладів нового типу: ліцеїв, гімназій, коледжів (5-9 класи). Рекомендовано МОН України (№1/11-3179 від 25.07.2008 р.) // Трудова підгот. в закладах освіти. – 2010. – №9. – С.13–34 Тематичний план 5-9 кл. Програма 5 кл.

Вдовченко В.В. та ін. Навчальна програма «Трудове навчання: основи дизайну» для загальноосв. навч. закладів нового типу: ліцеїв, гімназій, коледжів (5-9 класи). Рекомендовано МОН України (№1/11-3179 від 25.07.2008 р.) // Трудова підгот. в закладах освіти. – 2010. – №10. – С.29–48. Програма 6-7 кл.

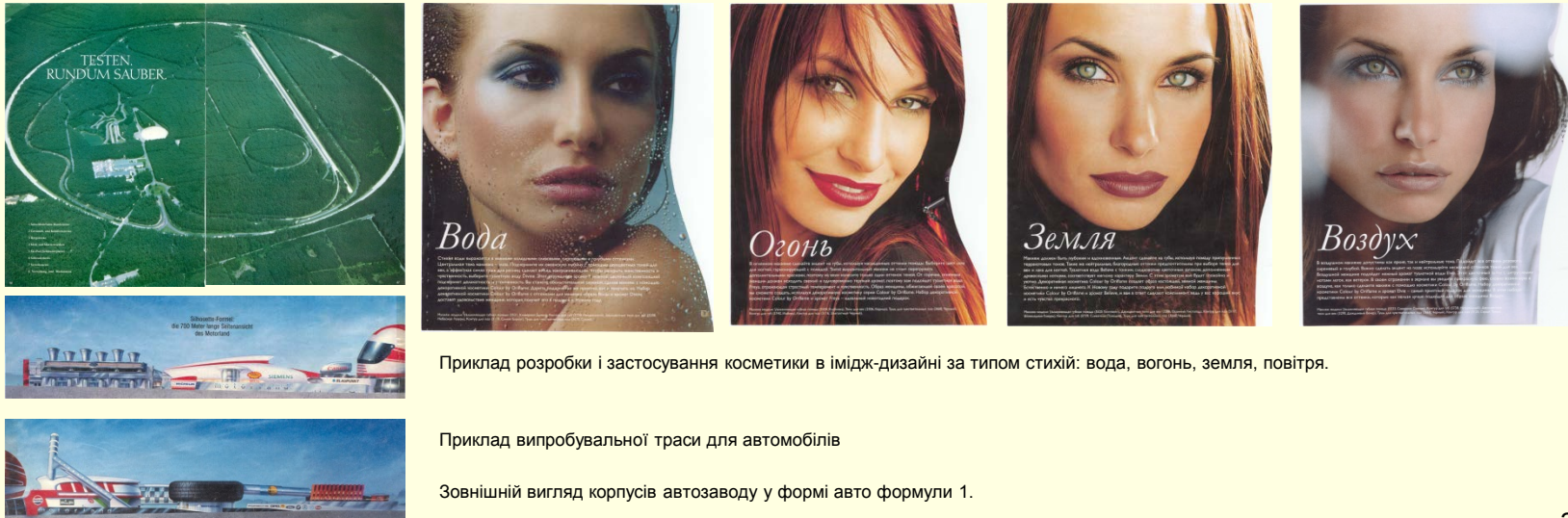
Вдовченко В.В. та ін. Навчальна програма «Трудове навчання: основи дизайну» для загальноосв. навч. закладів нового типу: ліцеїв, гімназій, коледжів (5-9 класи). Рекомендовано МОН України (№1/11-3179 від 25.07.2008 р.) // Трудова підгот. в закладах освіти. – 2010. – №11–12. – С.11–30. Програма 8-9 кл.

26. Вдовченко В.В. та ін. Основи дизайну: Програма профільн. навч. для загальноосв. навчальних закладів з трудового навчання у 10–12 кл. Наказ МОН № 122 від 22.02.2008 Про надання навч. прогр. грифу «Затверджено МОН України» // Освіта і управління. 2008., Том 11., число 1. – С. 116–149. (10 кл.); Освіта і управління. 2008., – Т. 11., Ч. 2–3. – С. 89–122. (11–12 кл.).

Вдовченко В.В. та ін. Основи дизайну: Програма профільн. навч. для загальноосв. навчальних закладів з трудового навчання у 10–12 кл. Наказ МОН № 122 від 22.02.2008 Про надання навч. прогр. грифу «Затверджено МОН України» // Освіта і управління. 2008., Том 11., число 1. – С. 116–149. (10 кл.).

Вдовченко В.В. та ін. Основи дизайну: Програма профільн. навч. для загальноосв. навч. закладів з трудового навчання у 10–12 класах. Наказ МОН № 122 від 22.02.2008 Про надання навчальним програмам грифу «Затверджено МОН України» // Освіта і управління. 2008., – Т. 11., Ч. 2–3. – С. 89–122. (11–12 кл.).

Приклад розробки і застосування косметики в імідж-дизайні за типом стихій: вода, вогонь, земля, повітря.

Приклад випробувальної траси для автомобілів

Зовнішній вигляд корпусів автозаводу у формі авто формули 1.

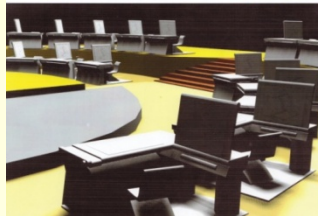
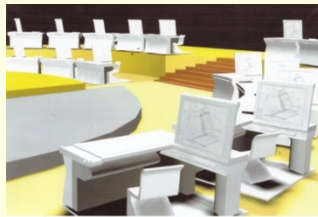
27. ТЕХНІЧНЕ ПРОЕКТУВАННЯ.

Тарара А.М., Вдовченко В.В. Технології. Профільний рівень. 10–11 класи.

Спеціалізація «Технічне проектування». Навчальна програма закладів загальної середньої освіти. – К., 2017. – 27 с.

Вдовченко В.В., професор, доктор філософії в галузі дизайну, старший науковий співробітник відділу технологічної освіти Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України, вчитель вищої категорії, технології, креслення та образотворчого мистецтва, вчитель-методист, член Національної спілки дизайнерів України, голова Міжнародного літературно-мистецького товариства "Світанкові обрії", керівник Світанкової школи творчості

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ТЕХНОЛОГІЇ

Профільний рівень
10–11 класи

Спеціалізація

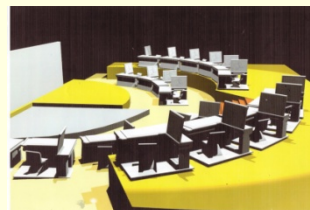
ТЕХНІЧНЕ ПРОЕКТУВАННЯ

Навчальна програма
закладів загальної середньої освіти
2017 р.

Автори:

Тарара Анатолій Михайлович – завідувач відділу технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України, кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник, доцент.

Вдовченко Віктор Володимирович – старший науковий співробітник відділу технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України, доктор філософії в галузі дизайну, професор, вчитель-методист

ТЕХНІЧНЕ ПРОЕКТУВАННЯ Загальний тематичний план. 10–11 класи

Пор № розд. у класах		Розділи	К-сть год для розд. у класах	
10	11		10	11
1	1	Вступ	6	6
2	2	Основи психології технічної творчості у процесі формування творчої особистості старшокласника	30	30
3	3	Пошуково-інформаційна стадія технічного проектування	30	30
		Пошукова техніко-графічна стадія проектування		
4	4	Навчальне технічне моделювання у процесі проектування виробів	30	30
		Виробниче технічне моделювання й технології		
5	5	Навчальні проекти	48	48
5	7	Резерв навчального часу	30	30
6	8	Підсумкові заняття	6	6
		Усього	210	210

Перспективна концептуальна розробка навчального конструкторського бюро для профільної підготовки учнів 10-11 класів інженерно-технічного спрямування (варіант - студія для навчальних проектно-конструкторських робіт).

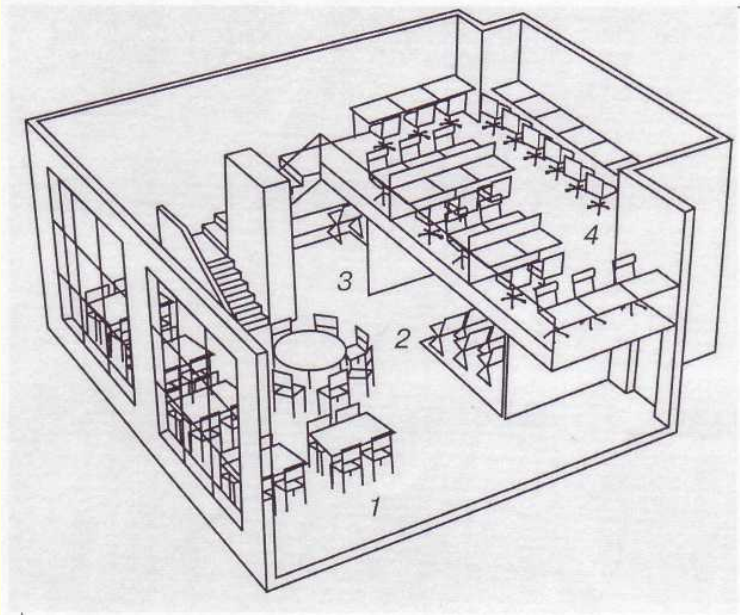
Автори проекту:

Вдовченко В.В. - науковий співробітник лабораторії трудової підготовки і політехнічної творчості Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України, професор кафедри етнодизайну і дизайну реклами Інституту реклами;

Бова Г.Ю. - магістр Інституту реклами м. Київ, кафедра промислового і екологічного дизайну.

28. Проект комплексно обладнаної шкільної майстерні для проведення занять з “Основ дизайну”.

Дизайн інтер'єру промислового цеху конвеєрного типу із зоною для відпочинку

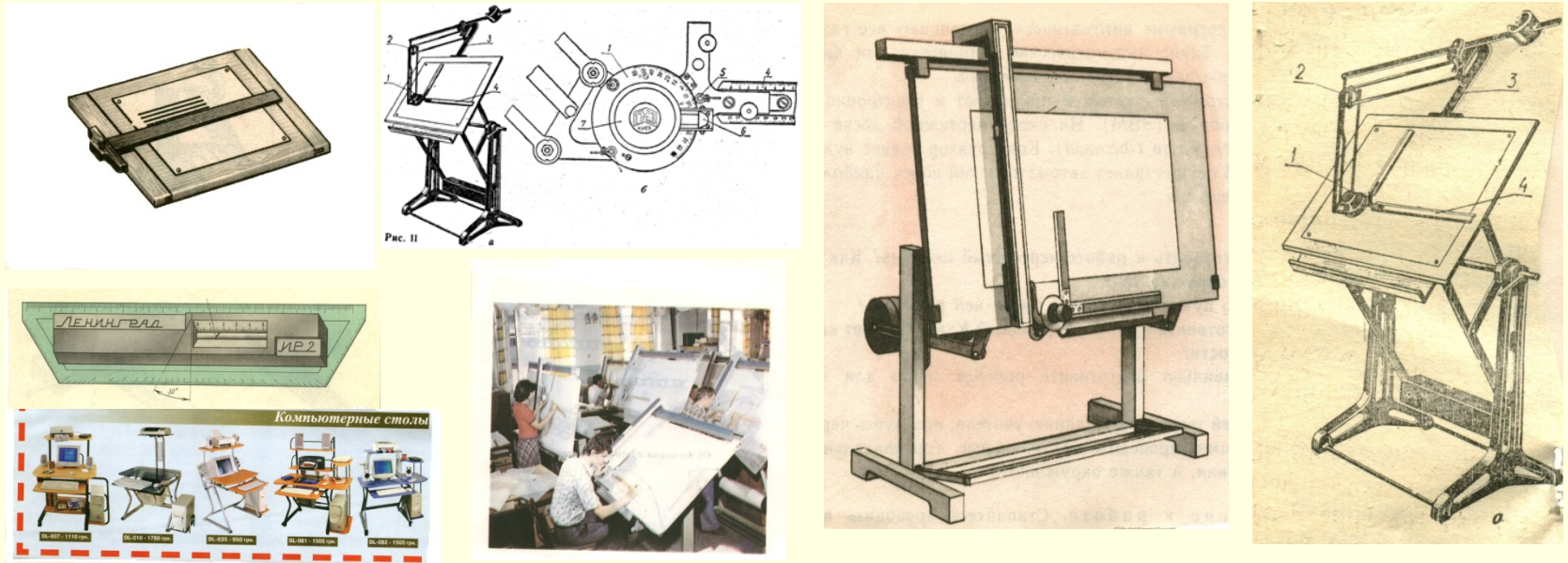

- 1 - сектор для теоретичних занять та проектування;
- 2 - сектор для мультимедійних презентацій творчих проектів;
- 3 - сектор для підготовки до презентацій;
- 4 - сектор для обробки конструкційних матеріалів: деревини, металу, пластмас; моделювання, макетування, конструювання, монтажу, оздоблення.

Дизайн інтер'єру промислового цеху конвеєрного типу із зоною для відпочинку

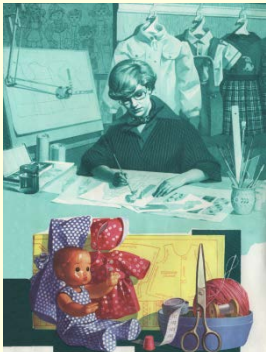
29. Креслярські пристрої для художнього та технічного проектування

Учнівські: рейшина
Столи для проектування на комп'ютері

Промислові на виробництві: Креслярський пристрій Кульман

30. Художнє та технічне проектування

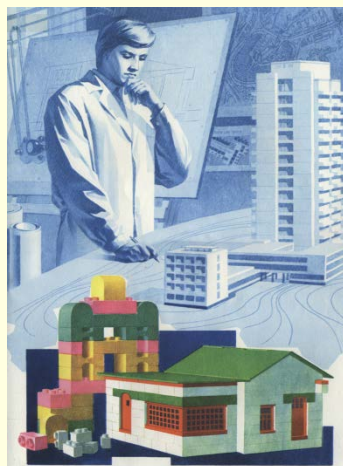
В іграшковій індустрії

Побутової техніки

Автомобілів

Архітектурних споруд

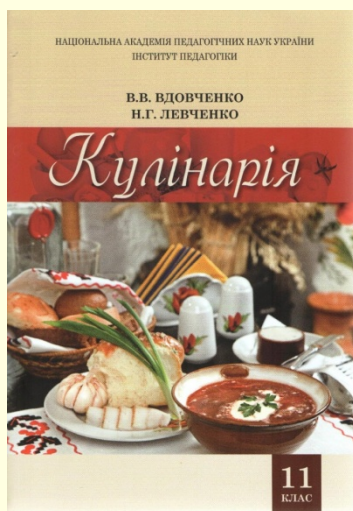

Інтер'єрів та меблів

31. КУЛІНАРІЯ.

Вдовченко В.В., Покришова В.Б. Технології. Профільний рівень. 10–11 класи.

Спеціалізація «Кулінарія». Навчальна програма закладів загальної середньої освіти.
– К., 2017. – 39 с.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ТЕХНОЛОГІЇ

Профільний рівень
10–11 класи

Спеціалізація

КУЛІНАРІЯ

Навчальна програма
закладів загальної середньої освіти

2017 р.

Автори:

Вдовченко Віктор Володимирович – старший науковий співробітник відділу технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України, доктор філософії в галузі дизайну, професор, вчитель-методист

Покришова Валентина Богданівна – заступник директора з навчально-виховної роботи Скадовського міжшкільного навчально-виробничого комбінату Херсонської області.

КУЛІНАРІЯ				
Загальний тематичний план. 10–11 кл.				
Пор № розд. у класах	Розділи		К-сть год для розд. у класах	
10	1		10	11
1	1	Вступ до професії	12	12
2	2	Фізіологія харчування	12	9
3		Естетика харчування	12	
4	3	Товарознавство харчових продуктів	12	23
5	4	Технології первинної обробки продуктів і приготування напівфабрикатів	24	30
6	5	Технології приготування страв	84	84
7	6	Основи калькуляції та обліку. Контроль якості продукції	12	18
8	7	Резерв навчальн. часу	32	32
9	8	Підсумкове заняття	6	6
Разом:			210	210

Вдовченко В.В., Покришова В.Б. Технології. Профільний рівень. 10–11 класи. Спеціалізація «Кулінарія». Навчальна програма закладів загальної середньої освіти. – К., 2017. – 39 с.

Вдовченко В. В. Кулінарія для 11 класу : підручник. Технологічний напрям. Технологічний профіль / В. В. Вдовченко, Н. Г. Левченко. – К. : Педагогічна думка, 2012. – 188 с.

32. КУЛІНАРІЯ: 2008-2017.

Навчальна програма для 11 (12)-річної школи.

Технології. 10-11(12) класи. Програма для профільного навчання учнів

загальноосвітніх навчальних закладів. Спеціалізація „Кулінарія“.

Технологічний напрям. Технологічний профіль.

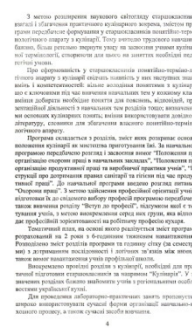
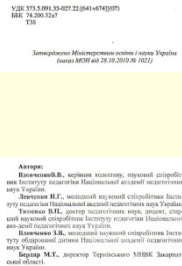
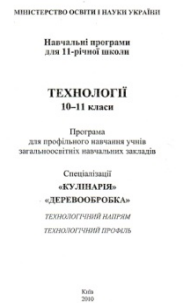
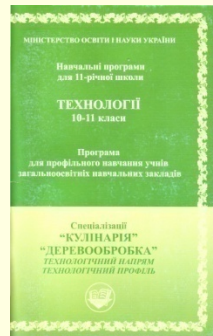
2008 рік. Вдовченко В. та ін. «Кулінарія» Програма профільного навчання для загальноосвітніх навчальних закладів з трудового навчання у 10–12 класах Наказ МОН № 122 від 22.02.2008 Про надання навчальним програмам грифу «Затверджено Міністерством освіти і науки України». // Освіта і управління. Том 11., число 4. 2008., – С. 123-157. (10–11 класи).

2009 рік. Вдовченко В. та ін. «Кулінарія» Програма профільного навчання для загальноосвітніх навчальних закладів з трудового навчання у 10–12 класах Наказ МОН № 122 від 22.02.2008 Про надання навчальним програмам грифу «Затверджено Міністерством освіти і науки України». // Освіта і управління. Том 12., число 1. 2009., – С. 103-125. (12 клас).

2010 рік. Вдовченко В.В., та ін. Навчальна програма для 11-річної школи. Технології. 10-11 класи. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Спеціалізації „Кулінарія“, „Деревообробка“. Технологічний напрям. Технологічний профіль. Наказ МОН № 1021 від 28.10.2010. Про надання навчальним програмам грифу «Затверджено МОН України». - 2010. – 96 с. / „Кулінарія“ С. 3-61.

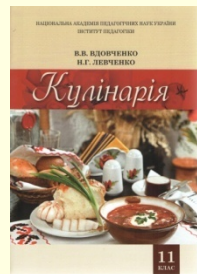
2012 рік. Вдовченко В. В. Кулінарія для 11 класу : підручник. Технологічний напрям. Технологічний профіль / В. В. Вдовченко, Н. Г. Левченко. – К. : Педагогічна думка, 2012. – 188 с.

2017 рік. Вдовченко В.В., Покришова В.Б. Технології. Профільний рівень. 10–11 класи. Спеціалізація «Кулінарія». Навчальна програма закладів загальної середньої освіти. – К., 2017. – 39 с.

Загальний тематичний план. 10-11 класи					
Класи		Назва розділів		К-сть годин на розділ у класах	
10-й	11-й			10-й	11-й
1	1	Вступ до професії	Фізіологія харчування	12	12
2	2	Естетика харчування		12	9
3		Товарознавство харчових продуктів		12	23
4	3	Технології первинної обробки продуктів і приготування напівфабрикатів		24	30
5	4	Технології приготування страв		84	84
6	5	Основи калькуляції та обліку.	Контроль якості продукції	12	18
7	6	Резерв навчального часу.		36	28
8	7	Підсумкове заняття		6	6
9	8			210	210
Разом:					

Вдовченко В.В., та ін. Навчальна програма для 11-річної школи. Технології. 10-11 класи. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Спеціалізації „Кулінарія“, „Деревообробка“. Технологічний напрям. Технологічний профіль. Наказ МОН № 1021 від 28.10.2010. Про надання навчальним програмам грифу «Затверджено МОН України». - 2010. – 96 с. / „Кулінарія“ С. 3-61.

Вдовченко В. В. Кулінарія для 11 класу : підручник. Технологічний напрям. Технологічний профіль / В. В. Вдовченко, Н. Г. Левченко. – К. : Педагогічна думка, 2012. – 188 с.

Зміст підручника базується на компетентнісному підході в оволодінні навчальним матеріалом з метою професійного самовизначення, особистісної самореалізації учнів в улюбленому виді діяльності для сфери життєдіяльності людини: «людина-людина» і методи проектів. Розділи підручника ознайомлюють старшокласників з фізіологією харчування, товарознавством харчових продуктів, технологією первинної обробки продуктів і приготування напівфабрикатів, технологією приготування страв, основами калькуляції та обліку і контролем якості продукції. Параграфи завершуються практичними роботами, що носять творчий характер і особистісно-зорієнтовані залежно від професійних уподобань, темпераменту учня, улюбленого виду проектної діяльності (вербального чи ілюстративного). Після параграфів подано відомості про професії у галузі харчової промисловості, а також корисні поради з виконання технологічних процесів, первинної обробки продуктів, приготування напівфабрикатів і готових страв. Упровадження підручника у навчальний процес старшої школи забезпечить підвищення ефективності профільного технологічного навчання старшокласників за профілем «Кулінарія».

Призначений для старшокласників, які навчаються за технологічним напрямом, технологічним профілем з кулінарії, учителів технологій. Може використовуватися у навчальному процесі професійно-технічних навчальних закладів, а також у процесі підготовки майбутніх учителів технологій.

3 досвіду роботи вчителя технології,
спеціаліста вищої категорії, вчителя-методиста
(педагогічний стаж 35 років),
доктора філософії в галузі дизайну, професора Інституту реклами,
старшого наукового співробітника лабораторії трудової підготовки і
політехнічної творчості Інституту педагогіки
Національної академії педагогічних наук України
(науковий стаж 13 років),
Вдовченка Віктора Володимировича
Київ – 2014

Наочальні завдання:

- *сприяти* формуванню в учнів наукові уявлення про дизайн як вид проєктно-прогностичної діяльності;
- *розкрити* проєктування як триступневий процес: вербальне образотворення; графічне проєктування методами художньої та технічної графіки; предметно-пластичне проєктування – виготовлення макету, моделі з легко оброблюваних матеріалів;
- *визначити* особливості процесу проєктування об'єктів дизайну середовища, в порівнянні із об'єктами графічного та WEB-дизайну, промислового дизайну, дизайну одягу, ландшафтного дизайну;
- *формувати* ключові та предметні компетентності; проєктно-технологічні в галузі дизайну як синтез триступневого процесу проєктування.

Розв'язуючі завдання:

- *визначити* в процесі порівняння взаємодійностей психотипів людини (їх природні схильності) і видів проектування як триступеневого процесу: аудіал – вербальне образотворення; візуал – графічне проектування методами художньої та технічної графіки; кінестетик – предметно-пластичне проектування – виготовлення макету, моделі з легко оброблюваних матеріалів;
- *навчитися* характеризувати чинники, за якими обирають професію мистецтвознавця, екскурсовода, науковця в галузі дизайну (аудіальна інформація); стиліста, дизайнера, конструктора (візуальна інформація); макетника, моделювальника, закрийника, технолога (кін естетична, сенсорна інформація);
- *розвивати та формувати* пізнавальні процеси в навчальній діяльності (сприйняття, уваги, мислення, пам'яті, уяви);
- *розкрити* сильні сторони емоційної та вольової сфер особистості на прикладі видатних особистостей у сфері дизайну, техніки, сфери обслуговування та менеджменту;
- *розвивати* творчі та креативні здібності учнів.

Виховні завдання:

- *формувати* високі морально-естетичні якості, прогностичне мислення;
- *виховувати* здатність до процес наукової самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності учнів;
- *навчити* організації самостійної, індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності та організації предметно-розвивального середовища учнів;
- *сприяти* виконанню учнями певних вимог і правил, способів поведінки і діяльності, що сприяють у них формуванню у них позитивного відношення до навчання, однокласників і вчителів;
- *виховувати* такі якості особистості як старанність, послідовність, уважність, акуратність, зібраність, наполегливість, організованість, ретельність, відповідальність та ін.;
- *навчити організовувати* навчально-виховну діяльність учнів – аудиторну та позакласну, позашкільну, щоб вона сприяла вихованню високих морально-етичних, естетичних та професійних якостей.

34. Реалізація авторської методики проф. В. Вдовченка з формування художньо-проектних предметних компетентностей з «Основ дизайну».

План-конспект уроку з технології за спеціалізацією «Основи дизайну», 11 клас. Тема уроку: 4.1. Дизайн як вид проектно-прогностичної діяльності /закінчення/

Міжпредметні зв'язки: художня культура, мистецтво, образотворче мистецтво, креслення, геометрія, математика.

Обладнання, матеріали, інструменти, наочні посібники: таблиці, схеми, роздаткові матеріали, учнівські творчі роботи, реферати, доповіді, матеріали для словника-довідника з «Основ дизайну».

Профінформація: Національний університет Львівська політехніка. Напрям підготовки 6.020207 «Дизайн». **Професійні профілі:** дизайнер-графік, предметний дизайнер, дизайнер інтер'єру і обладнання, дизайнер елементів архітектурного середовища, технік з мультимедійного забезпечення дизайнерського проектування, дизайнер-технік.

Використана та рекомендована література:

1. Арнхейм Р. Искусство и восприятие. – М.: Прогресс, 1974. – 392 с.
2. Бхаскаран Лакшмі. Дизайн і час - СПб. : Арт-джерело, 2009.
3. Бегенау З.Г. Функция, форма, качество. – М.: Мир, 1989. – 168 с.
4. Боумен У. Графическое представление информации. – М.: Мир, 1991. – 225 с.
5. Волкобрун И.Т. Основы художественного конструирования. – К.: Вища школа, 1982. – 151 с.
6. Гройс Б. Мистецтво, дизайн, політика // Українське мистецтво. №3, 2004, - С. 54-57.
7. Джонс Дж. Инженерное и художественное конструирование. – М.: Мир, 1976. – 374 с.
8. Дональд А. Норман Дизайн обычных вещей = The Design of Everyday Things - М.: "Вильямс", 2006. - 384 с.
9. Загоруйко С.Т. Традиции и формирование культуры потребления. // Традиции и современность / Под редакцией И.И. Фурсина. — Севастополь: черноморское высшее военноморское училище им П.С.Нахимова, 1985 — 352 с.
10. Кантор К. К проблеме общественной природы дизайна // Вопросы технической эстетики. - 1970 - Вып.2.- С. 18-80.
11. Куленко М.Я. Основы композиции в образотворческом искусстве. – К.: КНУБА, 2001. – 88 с.
12. Коган М.С. Морфология искусства. – Л.: Искусство, 1992. – 440 с.
13. Модернизм: анализ и критика основных направлений. – М.: Искусство, 1969. – 243 с.
14. Розенсон И. Основы теории дизайна - СПб. : Питер, 2006. - 224 с.
15. Снарский О. Реклама вокруг нас. – К.: Реклама, 1983. – 160 с.
16. Федоров М. Эстетическая ценность предметной среды. // Вопросы технической эстетики.-1970- вып.2.- С. 196-231.
17. Штанко О. Мистецтво плаката і графічний дизайн. – К.: УАМ, 1998. – Вип.5. – С. 70-73.
18. Шорохов Е.В. Основы композиции. – М.: Просвещение, 1979. – 303 с.

ХІД УРОКУ

1. ОРГАНІЗАЦІЯ УЧНІВ:

- 1) перевірка наявності учнів
- 2) перевірка готовності учнів до уроку.

2. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАТЬ, ВМІНЬ, НАВИЧОК.

Роль і функції дизайну в соціально-суспільному розвитку.

3. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ І ПОВІДОМЛЕННЯ ТЕМИ, МЕТИ ТА ЗАВДАНЬ УРОКУ.

Зв'язки між розвитком технологій промислового виробництва і естетичними запитами суспільства у різні історичні епохи.

4. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ, ЙОГО СПРИЙМАННЯ, УСВІДОМЛЕННЯ І ОСМИСЛЕННЯ.

- 1) оголошення теми, навчальної мети уроку, завдань (навчальних, розвивальних, виховних);
- 2) повторення раніше вивченого матеріалу і набутих умінь;
- 3) вивчення нового матеріалу:

4.1. Утилітарні, естетичні та технологічні якості творів графічного та WEB-дизайну, промислового дизайну, дизайну середовища.

4.2. Особливості процесу проектування об'єктів дизайну середовища.

- 4) закріплення навчального матеріалу (запитання):

5. ПЕРВІННЕ ЗАСТОСУВАННЯ НАБУТИХ ЗНАТЬ (ПРОБНІ ВПРАВИ).

Розкрити проектування як триступеневий процес в особисто привабливому виді дизайну (графічного, WEB-дизайну, промислового дизайну, дизайну одягу, дизайну середовища, ландшафтного дизайну:

- вербальне образотворення;
- графічне проектування методами художньої та технічної графіки;
- предметно-пластичне проектування – виготовлення макету, моделі з легко оброблюваних матеріалів

6. ФОРМУВАННЯ УМІНЬ, НАВИЧОК НА ЗАПРОПОНОВАНОМУ ВЧИТЕЛЕМ НАВЧАЛЬНОМУ МАТЕРІАЛІ В НЕ ЗМІНЕНИХ УМОВАХ (ТРЕНУВАЛЬНІ ВПРАВИ ЗА ЗРАЗКОМ, ІНСТРУКЦІЮ, ЗАВДАННЯМ).

1. Охарактеризувати на прикладі індивідуально обраної особистості дизайнера, конструктора, модельєра, архітектора.
2. Як виражається один, два або гармонійно поєднуються всі три складові проектування: вербальне образотворення, формотворення; графічне проектування; предметно-пластичне проектування?

7. ФОРМУВАННЯ УЗАГАЛЬНЕНИХ УМІНЬ НА ОСНОВІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗНАТЬ І НАВИЧОК У НЕСТАНДАРТНІЙ СИТУАЦІЇ (ТВОРЧІ ВПРАВИ).

1. Визначити в процесі порівняння взаємодіючих психотипів людини (їх природних схильностей) і видів проектування як триступеневого процесу: аудіал - вербальне образотворення, формотворення; візуал - графічне проектування методами художньої та технічної графіки; кінестетик - предметно-пластичне проектування – виготовлення макету, моделі з легко оброблюваних матеріалів;
2. Охарактеризувати чинники, за якими обирають професії мистецтвознавця, експериментатора, науковця в галузі дизайну (аудіальна інформація); стиліста, дизайнера, конструктора (візуальна інформація); макетника, моделювальника, закрійника, технолога (кінестетична, сенсорна інформація);

8. ПРАКТИЧНА РОБОТА НА ТВОРЧЕ ЗАСТОСУВАННЯ ЗНАТЬ, НАВИЧОК І ВМІНЬ.

Огляд і порівняльний аналіз творів з різних напрямків дизайну (графічного, WEB-дизайну, промислового дизайну, дизайну одягу, дизайну середовища, ландшафтного дизайну), як об'єктів, в яких поєднуються утилітарні та естетичні та технологічні якості.

9. ПЕРЕВІРКА РЕЗУЛЬТАТІВ ВИКОНАНИХ ЗАВДАНЬ.

10. ПІДСУМКИ УРОКУ

підсумки роботи учнів за урок і рівень досягнення поставленої на уроці мети; аналіз роботи окремих учнів; аналіз характерних помилок при виконанні навчальних завдань, їх причини та шляхи попередження; оголошення і мотивація оцінок учнів

11. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Підготувати реферат, доповідь про особисто привабливу індивідуально обрану особистість, на вибір: дизайнера, конструктора, модельєра, архітектора та ін. Розкрити психологію успіху в творчій лабораторії обраної особистості. Як виражається один, два або гармонійно поєднуються всі три складові проектування в художньо-проектній діяльності обраної особистості творця: вербальне образотворення, формотворення; графічне проектування; предметно-пластичне проектування?
2. Продовжувати поповнювати словниковий словник поняттями та термінами з галузі дизайну.

35. Підвищення кваліфікації для реалізації авторської методики проф. В. Вдовченка з формування художньо-проектних предметних компетентностей з «Основ дизайну»

 Міністерство культури
 і туризму України
 Кіровоградська обласна адміністрація

КУЛЬТУРНИ І НАСТЕЦТВ
 Ідентифікаційний код 02214142

СВІДОЦТВО

про підвищення кваліфікації

12СПК 690094

Видано	Вдовченко
про те, що з	7
до в.	19
він (вона) підвищує	кваліфікацію в
освітній галузь	ГАНКМ

(місце, дата та підпис уповноваженого органу)
 (підпис керівника організації)

Підвищення кваліфікації в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв

За час навчання опрацював(а) _____ такі теми:	
Назва теми (курсу)	Начальний час

Використання та використання дистанційних курсів, у навчальному процесі, електронних засобів освіти 11-14 рівнів акредитації

- 72 год.

Викона _____ випуску роботу на тему _____

смітсвєдєд

з оцінкою _____

Ректор (директор) _____

М.П. _____

« 19 » _____ 2019 р.

Рестраційний № _____

(Міністерство або відомство, в якому здійснюється освітня діяльність)

ДПТ, онб, Міжтериторіальна
Академія управління персоналом

(Повна назва навчального закладу вищої освіти)

СВІДОЦТВО
про підвищення кваліфікації
12СПК 744567

Визначено *Вдовсенку*
(Повне ім'я та прізвище)
Віхотку Володимирівну
про те, що з *13* *Вісесня* *2012* р.
до *28* *Вісесня* *2012* р.
він (вона) підвищував кваліфікацію в
ДПТ, онб, Міжтериторіальна
Академія управління персоналом

Підвищення кваліфікації в Міжрегіональній академії управління персоналом

За час навчання опрацював _____ такі теми:	
Назва теми (курсу)	Навчальний час
1. Сучасні тенденції розвитку освітнього процесу у вишній школі	20
2. Інформаційні технології у вишній освіті	12
3. Інноваційні дидактичні технології у вишній школі	20
4. Навчально-методичні матеріали та улюблені матеріали з курсу дидактики вивчення	20
Всього:	72

4* Виконав _____ випускну роботу на тему _____

з оцінкою _____

Ректор Інституту М.П. _____

« 28 вересня » 2012 р.

Рестрації _____

36. Психологія творчості. Застосування зарубіжного педагогічного досвіду авторської методики проф. В. Вдовченка з формування художньо-проектних предметних компетентностей з «Основ дизайну».

ЛЮДИ, КОТОРЫМИ ВОСХИЩАЛСЯ СТИВ ДЖОБС. Какими людьми восхищался Стив Джобс? Кто был его кумиром, с кем он мечтал встретиться и поговорить «по душам»?

Стивен Пол (Стив) Джобс ([англ. Steven Paul «Steve» Jobs](#); 24.02 1955, [Сан-Франциско, Калифорния](#) — 5.10 2011, [Пало-Алто, Санта-Клара, Калифорния](#)) — американский [предприниматель](#), [изобретатель](#) и [промышленный дизайнер](#), получивший широкое признание в качестве пионера эры информационных технологий. Один из основателей, председатель совета директоров и [CEO](#) корпорации [Apple](#). Один из основателей и [CEO](#) киностудии [Pixar](#).

Боб Дилан (род. в 1941 г.)

Культовый американский рок-музыкант, чьё имя задавало тон музыке на протяжении полувека — первый в этом списке. Вспоминая о своей встрече с Диланом, Джобс признавался: тогда очень переживал из-за того, что Боб мог оказаться неважным собеседником. Но этого не случилось — как сказал сам Стив, «... он был тем собеседником, о котором я мечтал».

Генри Форд (1863 — 1947)

Американский промышленник. Известен прежде всего тем, что в начале XX века сделал автомобиль доступным для масс. Стив нередко называл Форда своим кумиром. Раз за разом Джобс повторял знаменитую цитату Форда: «Они могут сделать это в любом цвете до тех пор, пока этот цвет — чёрный». Хотя сам Стив сделал популярным как раз другой цвет — белый.

Томас Эдисон (1884 — 1931)

После смерти Стива нередко сравнивают с этим великим изобретателем и предпринимателем по степени влияния на общемировой прогресс. Эдисон изменил всю Америку, создал первую в своем роде промышленную научную лабораторию. Да, им обоим точно было бы что обсудить друг с другом...

Кобун Чино Отогава (1938 — 2002)

В 70-е годы прошлого века Кобун был дзен-гуру Стива Джобса. Ему удалось уговорить молодого Стива отказаться от монашеского пути (Джобс всерьез собирался «удариться» в буддизм), а основать Apple. В 1986 году Стив, начавший тогда работу над проектом NeXT, назвал Кобун Чино Отогава своим «спиритическим советником». Гуру также провел свадьбу, на которой законным браком сочетались Стив Джобс и Лорин Пауэлл.

Акио Морита (1921 — 1999)

Один из сооснователей Sony Corporation, «отец» современной индустрии потребительской электроники. Под его руководством Sony выпустила на рынок транзистор, цветной телевизор, плеер Walkman. Стив Джобс был большим поклонником творчества Sony и всегда мечтал сделать Apple «Sony в мире компьютеров». В итоге у Apple всё получилось даже лучше, чем у Sony... Когда Морита скончался, на первом же после его смерти мероприятии Apple Джобс отдал должное заслугам Акио перед миром.

Нолан Бушнелл (род. в 1943 г.)

Основатель Atari и первый (если не считать пребывание в HP в возрасте 13 лет) работодатель Стива Джобса. Создатель индустрии видеоигр. Вдохновил Стива на создание Apple. Когда Джобса с треском выгнали из компании в 1985 году, один из немногих встал на защиту основателя Apple.

Пол Рэнд (1914 — 1996)

Выдающийся американский дизайнер создал для Стива логотип NeXT. Пол имел большое влияние на Джобса — основатель Apple всегда замолкал, когда Рэнд говорит, часто прислушивался к его советам и очень радовался, когда удостоивался похвалы от Пола. Коллега Джобса Кит Ямашита уверяет: большего влияния на Стива, чем Рэнд, не оказывал никто.

37. Психологічні основи авторської методики проф. В. Вдовченка з формування художньо-проектних предметних компетентностей з «Основ дизайну»

Киричук В. О., Єнотаєва Л. Є., Вдовченко В. В., Вдовченко З. В. Методи діагностування та розвитку творчої та інтелектуальної обдарованості дітей : Методичний посібник. – К.: Інформаційні системи, 2009. – 100 с.

АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
Інститут обдарованої дитини АПН
України

В.О. Киричук, Л. Є. Єнотаєва,
В. В. Вдовченко, З. В. Вдовченко

Методи діагностування та розвитку
творчої та інтелектуальної
обдарованості дітей

Методичний посібник

Київ 2009

УДК 37.015.31
ББК 74.200.5

Рекомендовано до видання вченою радою Інституту обдарованої дитини АПН України (протокол № 6 від 30 жовтня 2008 року)

Рецензенти:

Рибалка В.В. – доктор психол. наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту педагогічної освіти та освіти дорослих АПН України;

Титов В.М. – канд. психол. наук, доцент, завідувач відділу порівняльної педагогіки та міжнародної співпраці, президент Української асоціації професійних психологів.

Киричук В. О., Єнотаєва Л. Є., Вдовченко В. В.,
Вдовченко З. В. Методи діагностування та розвитку творчої та інтелектуальної обдарованості дітей : Методичний посібник. – К.: Інформаційні системи, 2009. – 100 с.

ISBN 978-966-2249-39-2

У посібнику надаються теоретичні та практичні матеріали, які допоможуть у виявленні та розвитку обдарованої дитини. Будуть цікавими розділи діагностики творчої обдарованості та вправи на розвиток дослідницької та пошукової активності.

Посібник розрахований для дорослих, які цікавляться розвитком своїх дітей. Рекомендується практичним психологам, соціальним педагогам, вчителям, та всіх, хто займається питанням обдарованості.

УДК 37.015.31
ББК 74.200.5

ISBN 978-966-2249-39-2

© В.О. Киричук, Л.Є. Єнотаєва,
В.В. Вдовченко, З.В. Вдовченко, 2009
© ІОД, 2009
© ТОВ «Інфосистем», 2009

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Розділ 1. Творчість і обдаровані діти у вітчизняній та зарубіжній психолого-педагогічній теорії.....	6
1.1. Складові творчої обдарованості дітей.....	6
1.2. Креативність як характеристика мислення.....	35
Розділ 2. Психологічні дослідження у виявленні обдарованості (Укладачі: Л.Є. Єнотаєва, В.В. Вдовченко, З.В. Вдовченко).....	36
2.1. Методика вивчення образної і вербальної креативності.....	36
2.1.1. Тест «Домальовування».....	36
2.1.2. Тест «Придумай назву для картинки».....	41
2.1.3. Тест «Які якості або властивості можуть бути одночасно в...».....	41
2.2. Методика вивчення дивергентної продуктивності при операціях з символічним матеріалом – «Речення».....	42
2.3. Методика вивчення дивергентної продуктивності на образному матеріалі – «Дві лінії».....	42
2.4. Методика вивчення дивергентної продуктивності на семантичному матеріалі – «Класифікація».....	43
2.5. Методика Вартега визначення швидкості, гнучкості, оригінальності мислення – «Кола».....	44
2.6. Дослідження креативності.....	46
2.6.1. Тест «Інтерпретація зображень».....	46
2.6.2. Тест застосування (використання) предметів.....	48
2.6.3. Тест «Генерація варіантів значень».....	48
2.6.4. Множинні групування.....	49
2.6.5. Тест «Закінчити малюнок».....	49
2.7. Діагностика творчого мислення учня.....	50
2.8. Тест «Креативність». Діагностика творчих схильностей.....	55
2.9. Тест «Який твій творчий потенціал».....	61
2.10. Методика «CAT».....	64
2.11. Тест на самовизначення переважаючих видів діяльності обдарованості школярів.....	76
2.12. Права або ліва півкуля?	80
2.13. Тест на визначення переважання лівої (правої) півкулі	82
2.14. Прояв і діагностування правопівкульної домінантності	86
2.15. Тест на визначення сили інтуїції	86
Розділ 3. Практикум з виявлення та розвитку обдарованості за напрямками.....	90
3.1. Вправи для розвитку дослідницької і пошукової активності.....	90
Література.....	98

38. Психологічні основи авторської методики проф. В. Вдовченка з формування художньо-проектних предметних компетентностей з «Основ дизайну». Раннє виявлення художньо-проектної обдарованості

Пятилетний малыш стал самым юным в мире ИТ-специалистом. Мальчик очень заинтересовался компьютерами в возрасте трех лет.

Пятилетний британец индийского происхождения стал самым молодым в мире квалифицированный компьютерный специалистом после прохождения экзамена Microsoft Windows. Аян Куреши только-только начал посещать начальную школу, но уже успешно сдал тест в Университете Бирменгема и стал сертифицированным ИТ-специалистом Microsoft.

При этом он установил новый мировой рекорд, став самым молодым человеком, когда-либо прошедшим экзамен Microsoft. Аяну удалось сделать это в возрасте пяти лет и 11 месяцев. До этого рекорд принадлежал шестилетнему пакистанцу Мехроз Явар.

Аян впервые познакомился с компьютером, когда ему было всего три года. Его отец, 43-летний Аси, заметил любовь ребенка к технике и начал помогать ему развиваться.

ИТ-консультант устроил своему сыну в доме компьютерную лабораторию и начал подготавливать его к комплексному тестированию Microsoft. Спустя всего пять месяцев обучения Аян сдал тест "Поддержка ОС Windows 8.1" вместе с несколькими взрослыми кандидатами. Стоит отметить, что мальчик справился с двухчасовым тестом досрочно.

"Мы очень гордимся им, - сказал отец мальчика. - У него есть планы сдать продвинутый тест в будущем, но сейчас он должен сосредоточиться на школе".

Как рассказывает отец, мальчик очень заинтересовался компьютерами в возрасте трех лет. Именно тогда отец и начал рассказывать сыну об аппаратном и программном обеспечении, а также об установке программ.

"Я обнаружил, что он запоминает все, что я ему рассказываю, так что я построил компьютерную лабораторию в нашем доме, чтобы он мог заниматься, - продолжает Аси. - "Я показал ему, как установить Windows, а затем решил подготовить его к экзамену. Было непросто, но он все же смог получить сертификат".

Когда Аян и его отец приехали в университет, наблюдатели были так потрясены, увидев столь молодого кандидата, что сразу не хотели допускать мальчика к экзамену. Впрочем, телефонный звонок в Microsoft исправил проблему и Аян занял свое место за компьютером вместе с другими взрослыми кандидатами.

Источник: Федпост

<http://hronika.info/neverojatnoe/39573-pyatiletnyi-malysh-stal-samym-yunym-v-mire-it-specialistom.html>

39. Дидактичні принципи художньо-проектної освіти для освітньої галузі «Технології», 1-4, 5-9, 10-11 класи (за проф. Вдовченко В.В., 2010)

Вдовченко В.В., професор,
доктор філософії в галузі дизайну, старший
науковий співробітник відділу технологічної освіти
Інституту педагогіки Національної академії
педагогічних наук України, вчитель вищої категорії,
технології, креслення та образотворчого мистецтва,
вчитель-методист,
член Національної спілки дизайнерів України,
голова Міжнародного літературно-мистецького
товариства "Світанкові обрії",
керівник Світанкової школи творчості

Дидактичні принципи художньо-проектної освіти для освітньої галузі «Технології», 1-4, 5-9, 10-11 класи (за проф. Вдовченко В.В., 2010)

- Принцип цілісності впливу навчально-виховного процесу на всебічний розвиток особистості.
- Принцип природовідповідності організації навчально-виховного процесу.
- Принцип науковості, системності та доступності навчання.
- Принцип наступності та перспективності навчально-виховного процесу.
- Принцип взаємозв'язку навчання і розвитку.
- Принцип мотиваційного забезпечення навчального процесу.
- Принцип співробітництва (партнерства).
- Принцип індивідуалізації та диференціації.
- Принцип дієвості отриманих знань, умінь, навичок і компетенцій, компетентностей під час словесного проектування, зображувальних, проектно-технологічних робіт.
- Принцип оптимального поєднання класних і позашкільних, групових та індивідуальних форм навчання.
- Принцип синтезування словесних, наочно-ілюстративних і практичних методів навчання.
- Принцип ефективного комбінування традиційних, сучасних та інноваційних методів навчання.

40. Педагогічний дизайн. Тьютор - визначення, обов'язки, завдання в підготовці та проведенні майстер-класів за педагогічною технологією розвивального навчання проф. Вдовченка В.В., 2010

Словник-довідник.

Педагог - науковець-експериментатор. Педагог (від грец. *paidagogos* — вихователь) — особа, що займається викладацькою та виховною діяльністю і має необхідну підготовку в цій галузі. Вчений, науковець, практик, який займається теорією та практикою педагогіки. Педагогіка, як наука та практика, займається вихованням і навчанням. Головною метою педагогіки є надання допомоги особистості у власному становленні та розкритті талантів у гармонії із закономірностями і тенденціями розвитку природи, людини та світу.

Педагогічний дизайн майстер-класу. Педагогічний дизайн — приведення в систему використання знань (принципів) про ефективну навчальну діяльність (учіння, навчання, компетентне оволодіння знаннями та навичками) в процесі проектування, розробки, оцінки і використання навчальних матеріалів. Майстер-клас, як безпосередній інструмент реалізації основних ідей авторської педагогічної технології розвивального навчання, вимагає максимально ретельної розробки. Саме майстер-класи є тим лакмусовим папірцем, які миттєво показують ефективність тієї або іншої педагогічної розробки. Це одночасно і кінцевий результат, і остання стадія оформлення реалізації ідей, закладених розробником педагогічної технології розвивального навчання. Підготовка, а точніше — розробка 9дизайн, педагогічний дизайн) високоефективних майстер-класів вимагає ще ретельнішої підготовки, ніж в звичайному режимі. Такі поняття, як сценарій майстер-класу, режисюра майстер-класу — в даному випадку не просто новомодні терміни, а важлива складова частина підготовки до навчального заняття. Проектуючи майстер-клас, викладач повинен продумати послідовність педагогічних технологічних операцій, форми і способи подачі інформації на великий екран чи безпосередньо учасникам майстер-класів на кожен комп'ютер. Відразу прогнозується, як викладач керуватиме навчальним процесом, яким чином забезпечуватимуться педагогічне спілкування під час майстер-класів, постійний зворотний зв'язок з учасниками майстер-класів, що покаже ефективність навчання в умовах студент (той, хто навчається сам) — комп'ютер — викладач.

Тьютор (від [англ. tutor](#) — учитель) — особа, що веде індивідуальні або групові заняття із слухачами курсів, учасниками майстер-класів, учнями, [студентами](#), [репетитор](#), наставник. В університетах тьютори помічники викладача, здебільшого аспіранти або старші студенти.

Тьютор — ключова фігура в [дистанційному навчанні](#), що відповідає за проведення занять зі студентами. Аналізуючи досвід зарубіжних університетів, можна бачити, що в більшості випадків розробник курсу і тьютор — одна і та ж особа. Багато досвідчених викладачів віддають перевагу при проведенні занять зі студентами денній формі навчання, використовуючи технологію дистанційного навчання.

Обов'язки тьютора на етапі розвитку курсу:

1. Знайомство з матеріалом навчального курсу (якщо він не автор курсу).
2. Отримання загальної характеристики перспективних студентів, вивчення їх навчальних потреб, мети та інших подробиць.
3. Вивчення принципів та методів дистанційного навчання, читаючи літературу та беручи участь у семінарах.

під час навчального процесу: 1. Координація чисельності студентів, передача розкладу, процедурних вимог. 2. Встановлення контактів зі студентами до початку навчальної сесії, ідентифікація визначень, питань та встановлення особистого зв'язку зі студентами. 3. Отримання документальних даних про студентів та їх реєстрація. 4. Можлива підготовка простіших навчальних матеріалів для доставки студентам, наприклад, моделі відповідей, копії виняткових робіт студентів, загальні коментарі про отримані документи, розповсюджені помилки. 5. Обговорення з адміністрацією серйозних проблем, пов'язаних з роботами студентів на предмет плагіату. 6. Може входити до складу екзаменаторів у залежності від відповідальності за курс. 7. Отримання підсумкових екзаменаційних матеріалів та розсилка їх студентам. 8. Виконання нотаток із серйозних та змістовних труднощів у студентів, спроба усунення їх разом з розробниками курсу; допомога, при необхідності, у зміні засобів інформації. 9. Може брати участь у розробці матеріалів курсу.

41. Відмінності та особливості професійного і навчального проектування за проф. Вдовченком В.В., 2001

Етапи професійного проектування виробів, їх зміст	Послідовність операцій у навчальному проектуванні
1. Формулювання задуму	
Одержання та уточнення умови завдання від замовника. Цей та інші етапи характеризуються загальною роботою фахівців і економістів, технологів, дизайнерів, інженерів-конструкторів. В уяві конструктора формуються чіткі уявлення про загальний технічний напрямок конструювання, додаткові технічні вимоги, призначення та умови експлуатації пристрою.	1. Ознайомлення з призначенням виробу та вимогами до нього. 2. Аналіз конструкції. Порівняння з будовою вже існуючих аналогів. 3. Вибір варіанта нової конструкції виробу, яку потрібно удосконалити.
2. Графічний проект	
Конструктор проводить попередні розрахунки, виконує ескізи варіанти основних частин, загальну компоновку пристрою та вибирає найбільш вдалі варіанти графічних проектних пропозицій. Проведена робота реалізує технічні вимоги в ескізний вигляд, що дозволяє досягти більш-менш чіткого уявлення про зв'язки між окремими частинами та уявити об'єкт проектування в цілому.	1. Вибір масштабу макету, моделі. 2. Визначення розмірів деталей у трьох проекціях креслення. 3. Копіювання, ескізування, розробка креслень деталей (із типами з'єднань)
3. Пошукова конструкція (модель, макет, композиція)	
Проводиться пошук вдалих поєднань частин схеми, виконується креслення загальних виглядів та складальні креслення вузлів пристрою. Як правило, на цьому етапі здійснюється макетування в реальному об'ємі, що дозволяє виявити допущені раніше помилки, оцінити функціональні, технічні, естетичні досягнення.	1. Розробка послідовності виготовлення виробу (при необхідності – виготовлення шаблонів, поопераційної карти). 2. Добір матеріалів, з яких будуть виготовлені деталі виробу. 3. Виготовлення пошукового макету, моделі. 4. Вибір виду оздоблення. Колірно-графічне забарвлення.
4. Створення виробничого зразка	
Розробляються робочі креслення деталей і робочі складальні (монтажні) креслення. При цьому встановлюються розміри деталей і їх елементів, розробляється робоче креслення на кожну деталь.	Не створюється

Вдовченко В.В. Проектне моделювання на заняттях з освітньої галузі "Технології" // Вісник Черкаського університету. – Черкаси, – 2001. – Вип. 26. – С. 19–22.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЕКТУ		
I ЕТАП. Проектування	II ЕТАП. Виготовлення	III ЕТАП. Оцінювання. Захист та презентація
1.1. Інформаційний етап	2.1. Підготовка матеріалів, засобів праці, робочого місця для виготовлення розроблених об'єктів праці	3.1. Підготовка до захисту та презентації результатів навчального проекту
1.2. Дизайнерський та конструкторський етап	2.2. Етап виготовлення деталей	3.2. Захист творчого проекту
1.3. Етап розробки технології виготовлення виробу	2.3. Складальні та монтажні операції	3.3. Презентація результатів навчального проекту

42. Структура навчального проекту для 5-9, 10-11 класів, за проф. Вдовченком В.В., 2006

Запропоновані нами рекомендації допоможуть Вам виконати, навіть, самостійно, навчальний творчий проект. **Навчальний творчий проект** — це Ваша самостійна, підсумкова творча робота з проектування та виготовлення виробів, яка дозволить перевірити здобуті знання й сформовані уміння, набуті навички, проектні й технологічні компетентності, побачити, наскільки добре Ви засвоїли зміст розділу, навчаючись проектуванню та виготовленню виробів. Під час виконання навчального творчого проекту Ви зможете реалізувати свої творчі здібності в трьох видах художнього проектування — словесному, колірно-графічному, предметно-пластичному.

№ уроку	Назви розділів, тем уроків, практичних робіт
	I. СТАДІЯ. ПРОЕКТУВАННЯ (_ год).
	1. Вивчення проектної ситуації та вибір стратегії творчого проектування
	Пр. р. 1. Розробка пояснювальної записки для навчального проекту. Комплексний виріб (за вибором - індивідуального; колективного навчального проекту)
	2. Дизайнерське та конструкторське проектування комплексного виробу
	Пр. р. 2. Дизайнерське та конструкторське проектування комплексних виробів.
	II. СТАДІЯ. ТЕХНОЛОГІЇ (_ год).
	3. Проектування технології макетування для виготовлення комплексних виробів.
	Пр. р. 3. Розробка технології виготовлення макетів комплексних виробів(технологічна карта, маршрутна карта, операційна карта).
	4. Виготовлення комплексних виробів (_ год).
	Пр. р. 4. Підготовка робочих місць для виготовлення комплексних виробів на технологічних машинах (верстатах). Вивчення БП Залік з БП.
	4.1. Підготовчі технологічні переходи, процеси: вимірювання матеріалів для вибору під заготовки та розмічання на них деталей
	Пр. р. 5. Вимірювання й розмічання деталей комплексних виробів
	4.2. Основні технологічні переходи, процеси виготовлення деталей комплексних виробів на технологічних машинах (верстатах)
	Пр. р. 6. Виготовлення деталей комплексних виробів на технологічних машинах (верстатах)
	4.3. Додаткові технологічні переходи, процеси (шліфування, полірування, на технологічних машинах (верстатах))
	Пр. р. 7. Чистова обробка деталей комплексних виробів за розробленою технологією.
	4.4. Технологічний процес складання, монтажу комплексних виробів з виготовлених деталей
	Пр. р. 8. З'єднання деталей комплексних виробів. за розробленою технологією
	4.5. Технологічний процес опорядження та оздоблення комплексних виробів
	Пр. р. 9. Опорядження та оздоблення виготовлених деталей комплексних виробів
	III. СТАДІЯ. ОЦІНЮВАННЯ. ЗАХИСТ. ПРЕЗЕНТАЦІЯ (_ год).
	5. Стадія оформлення виконаного навчального проекту. Оцінювання. Підготовка до захисту та презентації.
	Пр. р. 10. Оформлення навчального проекту. Підготовка навчального проекту до захисту та презентації.
	6. Захист проекту. Презентація.
	Пр. р. 11. Захист проекту. Презентація.